

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

5/2019

Květen

Finanční a ekonomické

INFORMACE

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí, odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora
a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Mgr. M. Benda B. A.,
Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Mgr. J. Machonský, Bc. H. Nováková, ,
PhDr. L. Tvrda, Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 042 588

e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Provoz ICT,

odd. Informační podpora a knihovna,

Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 042 588

e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 28. 5. 2019

Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)

[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Mgr. M. Benda, B. A.,
Ing. Mgr. T. Dudáčková, Bc. I. Janoušková,
Ing. Bc. D. Kný, Bc. H. Nováková,
PhDr. L. Tvrda, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám květnové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématům najdete přehledový článek s názvem „Zadlužení amerických podniků a situace na trhu s rizikovými půjčkami v USA: je třeba se obávat??“ a shrnuje některé ohlasy na vývoj situace s tzv. zajištěnými úvěrovými obligacemi (collateralized loan obligations; CLOs) v USA. Krátkodobý pokles cen těchto úvěrů v loňském roce vzbudil u části odborné veřejnosti obavy, zda rizikové půjčky nemohou představovat nebezpečí pro finanční stabilitu podobně, jako tomu bylo v případě ekonomické krize před dvanácti lety.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Benda
vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Publikováno na webu MF

Státní závěrečný účet ČR za rok 2017:

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/statni-rozpocet/plneni-statniho-rozpocetu/2017/statni-zaverecny-ucet-za-rok-2017-35116>

47. Kolokvium – šetření prognóz makroekonomického vývoje ČR (2019–2022):

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/makroekonomicka-predikce/2019/47-kolokvium--setreni-prognoz-makroekono-35203>

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 23. 4. 2019 – 23. 5. 2019 se tentokrát věnuje tématu:

Obchodní válka

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

O B S A H

Podrobně k tématům.....	5
Zadlužení amerických podniků a situace na trhu s rizikovými půjčkami v USA: je třeba se obávat?	5
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	9
Daně.....	9
Ekonomické vědy. Ekonomie	19
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	20
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	24
Informatika. Počítače	26
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	27
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	27
Podnik a podnikání.....	29
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	31
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	31
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	32
Právo.....	32
Statistika. Demografie. Sociologie.....	35
Účetnictví	37
Veřejná správa.....	37
Veřejné finance. Rozpočet	39
Životní úroveň	41
Ostatní	41
Přehled nových knih.....	46

Zadlužení amerických podniků a situace na trhu s rizikovými půjčkami v USA: je třeba se obávat?

Mgr. Ing. Taťána Dudáčková
Oddělení 5904, Informační podpora a knihovna

Ve Spojených státech výrazně nabyl na objemu trh s rizikovými úvěry (leveraged loans). Na rizikových půjčkách jsou založeny tzv. zajištěné úvěrové obligace (collateralized loan obligations; CLOs; v češtině se někdy používá i překlad „kolateralizované úvěrové závazky“). CLOs vznikají na podobném principu, jako cenné papíry zajištěné hypotékami (collateralized mortgage obligations, CMOs), jež se dostaly do centra pozornosti v souvislosti s ekonomickou krizí před dvanácti lety. Nabízí se proto otázka, zda současná situace zavádá důvody k obavám. Podle různých institucí i respektovaných odborníků může totiž vzestup tohoto typu půjček i cenných papírů představovat riziko pro finanční stabilitu.

Vzestup rizikových půjček, CLOs a související rizika

Pojem „leveraged loans“ a příčiny nynějších obav shrnuje článek magazínu *The Economist* **What are leveraged loans?: The Economist explains**¹. „Leveraged loans“ jsou úvěry poskytované zejména v USA již zadluženým podnikům, jež jsou následně transformovány na zajištěné úvěrové obligace (CLOs). Mechanismus této transformace – sekuritizace – je vysvětlen v článku **Sekuritizace aktiv: Způsob vytváření nových finančních produktů**². Celý proces je založen na prodeji aktiv (v tomto případě úvěrů) bankou zprostředkovatelským společnostem, jejich seskupení a následném opětovném rozdělení do tzv. tranší. Tranše jsou odkoupeny investory v závislosti na požadovaném riziku a výnosnosti. Během celého procesu banka přenáší riziko nesplacení úvěru na investory. Podle *The Economist* trh s těmito rizikovými půjčkami výrazně vzrostl v posledních letech – věřitele přitahovaly jak vyšší výnosnost v době extrémně nízkých úrokových sazeb, tak zajištění půjček. Pro dlužníky je výhodná flexibilita těchto úvěrů. Úvěry jsou obvykle využívány na refinancování stávajících dluhů, financování fúzí či výplaty dividend investičních společností. S rostoucím zájmem o rizikové půjčky se snižuje ochrana investorů: nové úvěry většinou neobsahují tzv. ochranné klauzule (covenants). Varování před děním na trhu rizikových půjček již zaznělo mj. z úst bývalé předsedkyně Rady guvernérů Federálního rezervního systému Janet Yellen. V případě potíží pravděpodobně investoři získají zpět méně, než odpovídá dlouhodobému průměru. Poté, co se investoři začnou zoufale snažit domoci se svých peněz, hrozí navíc spirála poklesu cen úvěrů.

K poklesu cen úvěrů (avšak zatím pouze krátkodobému a dočasnému) už ostatně v loňském roce došlo, jak informuje článek deníku *Financial Times* **Debt Machine: are risks piling up in leveraged loans?**³. Joe Rennison a Colby Smith ve svém příspěvku kromě toho upozorňují na různé složité transakce a převody částí firem, které v praxi vedou k tomu, že investoři nakonec své peníze zpět nezískají, ačkoli jednou z motivací investorů je právě zajištění půjček. Investiční společnosti považují obavy často za přehnané, i přesto ale investoři budou v případě krachu vysoce zadlužených firem odškodněni méně, než bývalo v minulosti obvyklé.

Joe Rennison hovoří v článku **In leveraged loans, sellers are still in near-total control**⁴ v souvislosti se snižováním ochrany investorů o tzv. Overtonovu oknu, což je termín, který označuje oblast politicky akceptovatelných myšlenek (kompromis mezi různými vyhraněnými názory). V případě, že se Overtonovo okno posune jedním směrem, jsou i dříve průchodné názory z opačného spektra

¹ What are leveraged loans? In: *The Economist.com* [online]. Jan 11th 2019 [cit. 2019-04-05]. Dostupné z: <https://www.economist.com/the-economist-explains/2019/01/11/what-are-leveraged-loans>.

² Sekuritizace aktiv: Způsob vytváření nových finančních produktů. In: *Měsec.cz* [online]. 17. 7. 2015 [cit. 2019-04-09]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/ekuritizace-aktiv-zpusob-vytvareni-novych-financnich-produktu/>.

³ RENNISON, Joe a SMITH, Colby. Debt machine: are risks piling up in leveraged loans? In: *FT.com* [online]. January 21, 2019 [cit. 2019-04-09]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/64c9665e-1814-11e9-9e64-d150b3105d21>.

⁴ RENNISON, Joe. In leveraged loans, sellers are still in near-total control. In: *FT.com* [online]. March 22, 2019 [cit. 2019-04-09]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/68a67be6-4b58-11e9-8b7f-d49067e0f50d>.

považovány za nepřijatelné. Podobný jev jako Overtonovo okno v politice lze podle autora identifikovat i na úvěrovém trhu, konkrétně jako rovnováhu mezi dlužníky a věřiteli při vyjednávání podmínek půjčky. Agresivní klauzule, které snižují ochranu investorů, se již staly standardem (Overtonovo okno se tedy vychýlilo ve prospěch dlužníků). V praxi to například znamená, že se dlužníci mohou více zadlužovat či rozhodovat se pro nákladnější akvizice, a to vše ke škodě investorů. Otázkou je, zda se může karta obrátit ve prospěch investorů díky poklesu cen úvěrů, dosavadní dění tomu nicméně zatím z různých příčin příliš nenasvědčuje.

Před uvolňováním regulace v USA varuje v souvislosti s rizikovými půjčkami redakční komentář Financial Times *Easing financial controls is cause for wariness*⁵. Komentář reagoval na kroky, ke kterým došlo na počátku letošního března. Konkrétně bylo zamítnuto navýšení tzv. proticyklického polštáře (dodatečného kapitálu, který by banky měly povinnost držet v případě, že se zvýší úroveň rizika), dále byla odstraněna tzv. kvalitativní součást zátěžových testů a byla zmírněna pravidla dohledu vztahující se na nebankovní instituce (např. pojišťovny). Podle Financial Times jsou tyto kroky v rozporu s rozhodnutími přijatými v poslední době u jiných centrálních bank (např. Bank of England). Zároveň hrozí, že Fed opět uvolňuje regulaci v době, kdy by ji měl spíše zpřísnovat. Do zajištěných úvěrových obligací (CLO) investují kromě bank i nebankovní instituce, tedy ty instituce, které Fed nyní považuje za méně rizikové. Randal Quarles, guvernér Fedu pro oblast dohledu, přitom dříve oznámil záměr prověřit trh rizikových úvěrů. Rozhodnutí Fedu z počátku března jsou tak částečně v rozporu i s tímto záměrem.

Rizikové půjčky a zajištěné úvěrové obligace jsou na vzestupu i v Evropě. Tomuto tématu se věnuje Robert Smith v příspěvku *Debt-laden borrowers revel in Europe's buyout boom*⁶. I v Evropě se nyní uzavírají úvěry bez ochranných klauzulí, což bylo dříve nemyslitelné, a objevují se i další problematické záležitosti (uzavírání úvěrů s klauzulemi vycházejícími z newyorského práva, ve kterých se vyskytují podmínky dosud nevyzkoušené v evropském prostředí). Evropská centrální banka sice v roce 2017 představila pravidla týkající se rizikových půjček⁷, od doby vydání pravidel se však počet transakcí financovaných těmito půjčkami zvýšil. Podle analytiků citovaných v článku je dodržování pravidel ECB navíc v praxi neproveditelné.

Je třeba se obávat vzestupu rizikových půjček a zadlužení amerických podniků?

Protichůdné názory dvou odborníků na to, zda rizikové půjčky představují hrozbu pro americkou ekonomiku, jsou prezentovány v článku deníku Financial Times *Do leveraged loans pose a threat to the US economy?*⁸. Ekonomka Megan Green sice uznává některé výhody rizikových půjček, jako hrozbu pro americkou ekonomiku je však vnímá. V případě, že dojde na trhu s půjčkami k problémům, hrozí krize likvidity. Podle Green rizikové úvěry zřejmě další recesi nespustí, s největší pravděpodobností ji ale prohloubí. Dopady případné krize by podle Green byly srovnatelné s následky prasknutí tzv. internetové bubliny na přelomu tisíciletí. Druhý z dotazovaných odborníků, Dwight Scott, zastává opačný názor. Nynější strach z rizikových půjček není podle něj v souladu se statistickými daty, což Scott dokládá mj. nízkými realizovanými ztrátami z CLO oproti celkovým ztrátám během uplynulé ekonomické krize. I další často zmiňované kritiky rizikových úvěrů Scott pokládá za neopodstatněné. Např. chybné klauzule jsou podle něj spíše výsledkem přirozeného vývoje na trhu, než známkou nezodpovědného půjčování. Investoři by neměli být vůči riziku lhostejní, měli by být ovšem schopni rozlišit realitu od fikce. A současné obavy z rizikových půjček patří podle autora spíše do druhé z kategorií.

⁵ Easing financial controls is cause for wariness. In: *FT.com* [online]. March 10, 2019 [cit. 2019-04-09]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/7aca880e-419d-11e9-b896-fe36ec32aece>.

⁶ SMITH, Robert. Debt-laden borrowers revel in Europe's buyout boom. In: *FT.com* [online]. February 6, 2019 [cit. 2019-04-09]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/0fa9a75e-1b0e-11e9-9e64-d150b3105d21>.

⁷ Dokument Evropské centrální banky je dostupný zde: https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm_leveraged_transactions_guidance_201705.en.pdf.

⁸ GREENE, Megan a SCOTT, Dwight. Do leveraged loans pose a threat to the US economy? In: *FT.com* [online]. February 11, 2019 [cit. 2019-04-09]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/ae503190-2a02-11e9-9222-7024d72222bc>.

Podle Paula J. Daviese, který ve svém komentáři *Don't Panic Over Growth in Debt*⁹ pro Wall Street Journal citoval projev viceguvernéra Bank of England Bena Broadbenta¹⁰, je důvod brát současnou situaci vážně. Krize podobná roku 2008 by ovšem nastat neměla. Zadlužují se zejména americké podniky a ne domácnosti, přičemž závažnější důsledky mívá během recese zadlužení domácností. Určité obavy nicméně může vzbuzovat tempo zadlužování, na což právě poukázal Ben Broadbent. Zákonodárci obvykle varují před situací, kdy rychlost zadlužování převýší tempo hospodářského růstu, k čemuž v případě amerických podniků již došlo. Škodlivé mohou být také doprovodné jevy rychlého půjčování, mezi které lze zařadit diskutované zmírnění podmínek pro půjčky. I přesto je však podstatnější sledovat tempo zadlužování domácností, a to zůstává relativně nízké.

Dle redakčního komentáře deníku Financial Times *Warnings over leveraged loans are not mere fear-mongering*¹¹ nelze brát varování před zadlužením amerických podniků na lehkou váhu. U více než třetiny úvěrů uzavřených v loňském roce přesáhla celková úroveň dluhu dlužníka, jenž si úvěr sjednal, šestkrát úroveň cash-flow (limit navrhovaný americkým ministerstvem financí před několika lety). Celé čtyři pětiny trhu nyní nejsou pokryty klauzulemi. Objevily se však i další formy zadlužení, využívající např. elektronické platformy, které zprostředkovávají financování malým podnikům. U tohoto trhu není zřejmé, jak rychle roste, a není ani příliš regulován. Podle Financial Times nemá smysl stanovovat určitou pevnou hranici, nad kterou lze dluh považovat za neudržitelný, dluh nicméně nemůže donekonečna růst rychleji, než ekonomika. Za známku stability nelze pokládat ani kumulaci dluhu, která je tažená spíše poptávkou investorů než poptávkou dlužníků. K problémům obvykle dochází, pokud úvěry financují nerentabilní projekty, dlužníci přestanou zvládat splácet své závazky a věřitelé se začnou stahovat, což poškodí i subjekty, které měly v úmyslu si půjčit na smysluplné projekty. V situaci, kdy se střetne vysoká úroveň zadlužení s hospodářským zpomalením či s inflací, pravděpodobně investoři utrpí ztráty, což může potenciálně vážně ovlivnit i celou ekonomiku.

Tématem vysokého zadlužení amerických podniků se zabývá v komentáři *US corporate debt is high but not yet dangerous*¹² také Gavyn Davies. Podle Daviese je celková úroveň zadlužení vysoká, což ale nemusí být nutně špatně. Před recesemi, ke kterým došlo v USA v letech 1990, 1999 a 2007, se úroveň zadlužení firem sice rovněž pohybovala na vysoké úrovni, nyní jsou však úrokové sazby stále nízké, není tedy obtížné splácet úroky. Úspory podniků dostatečně převyšují fixní investice. Firemní úvěry byly z velké části použity na zpětný odkup akcií, což podpořilo akciový trh. Zvýšení zadlužení bylo dále plánovaným krokem, nedošlo k němu z důvodu potřeby financovat nekontrolovatelný odliv peněžních prostředků. Dochází sice k poklesu ziskových marží, marže se ale stále pohybují na historických maximech. Situace na trhu „leveraged loans“ by mohla být zdrojem rizika, dohledové instituce se jí nicméně už zabývají. Celkově by americký korporátní sektor neměl být příčinou recese či finančního šoku a je i dobře připraven na případné šoky zvenčí.

K závěru, že zadlužené americké podniky pravděpodobně další recesi nespustí, mohly by ji ale zhoršit, dochází článek *Carry that weight*¹³ týdeníku The Economist. V příspěvku jsou rozebrány všechny často uváděné otázky týkající se zadlužení amerických firem, a mimo jiné i rizikových úvěrů. K případným problémům by nyní mohlo dojít, pokud by začaly růst úrokové sazby, popř. klesat ziskové marže. Ještě v nedávné době převládaly obavy spíše ze zvyšování sazeb, v lednu však americký Fed utahování měnové politiky odložil. V centru pozornosti jsou proto v současné době ziskové marže. V loňském roce došlo k výraznému růstu zisků na akcii u největších firem díky daňovým úlevám. Letos bude situace méně příznivá: dochází k rychlejšímu zvyšování mezd a ke zpomalení hospodářského růstu ve světě. Prognózy zisku se zhoršily. V případě, že by se Fed rozhodl

⁹ DAVIES, Paul J. Don't Panic Over Growth in Debt. In: *Wall Street Journal, Eastern edition*. 29 Jan 2019, B.12. ISSN 0099-9660. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

¹⁰ Přepis celého projevu je možné si přečíst zde: www.bankofengland.co.uk/-/media/boe/files/speech/2019/debt-dynamics-speech-by-ben-broadbent.

¹¹ Warnings over leveraged loans are not mere fear-mongering. In: *FT.com* [online]. February 14, 2019 [cit. 2019-04-09]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/b8264050-2ee5-11e9-ba00-0251022932c8>.

¹² DAVIES, Gavyn. US corporate debt is high but not yet dangerous. In: *FT.com* [online]. March 24, 2019 [cit. 2019-04-09]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/8b6bca2e-48a0-11e9-bbc9-6917dce3dc62>.

¹³ Carry that weight. *The Economist*. 2019, 430(9134), 21-22, 24. ISSN 0013-0613. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

sazby přece jen zvýšit, ziskové marže by se ocitly ještě pod větším tlakem v době, kdy by naopak vzrostly náklady na splácení úvěrů. Do potíží by se tak dostaly zejména juniorní tranše (tj. tranše s horším ratingem), začalo by docházet k bankrotům a k poklesu tvorby pracovních míst. Nynější úvěrový boom tedy vytvořil některá zranitelná místa, ale v porovnání s předchozí finanční krizí lze i nejhorší pravděpodobný scénář považovat za mírný. Firemní zadlužení zřejmě nebude zdrojem příští recese, může však poukazovat na to, že se recese blíží, jak koneckonců naznačují data z minulosti.

Z výše vybraných příspěvků v tisku je zřejmé, že obavy z rizikových půjček a ze zajištěných úvěrových obligací jsou do určité míry na místě. Jak finanční instituce, tak někteří odborníci si riziko spojené se zadlužením podniků již dobře uvědomují. Americký Federální výbor pro otevřený trh (FOMC) poprvé označil „leveraged loans“ za možné riziko pro finanční stabilitu na podzim loňského roku. Kromě FOMC si objemu rizikových půjček všimla např. i Banka pro mezinárodní platby či Bank of England¹⁴. Není proto příliš překvapivé, že zmírňování dohledu a regulace v USA, které ostatně již na podzim kritizovala mj. také Janet Yellen¹⁵, vzbuzuje pochybnosti.

¹⁴ SMITH, Colby. Warnings mount for leveraged-loan market. In: *FT.com* [online]. October 19, 2018 [cit. 2019-04-09]. Dostupné z: <https://ftalphaville.ft.com/2018/10/19/1539934976000/Warnings-mount-for-leveraged-loan-market/>.

¹⁵ FLEMING, Sam. Janet Yellen sounds alarm over plunging loan standards. In: *FT.com* [online]. October 25, 2018 [cit. 2019-04-09]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/04352e76-d792-11e8-a854-33d6f82e62f8>.

Daně

Zuzana Blažejová

Amendments to the dividend taxation regime

Změny v daňovém režimu dividend

European taxation, Vol. 59, (2019) No. 1, p. 46-48

Autorka představuje novelu č. 341/2016 Z. z. slovenského zákona o daních z příjmů upravující zdanění podílů na zisku a dalších druhů příjmů spojených s finančními investicemi jak korporátních, tak individuálních akcionářů. Novela ovlivňuje zdanění dividend v období začínající 1. lednem 2017, u dividend za předchozí období se postupuje dle předpisu účinného do 31.12.2016 (tzn. nadále nejsou předmětem daně). Nově se zavádí zdanění dividend zvláštní sazbou daně ve výši 7 % při současném zrušení povinnosti zdravotních odvodů z těchto příjmů. - Poznámky.

Christine Lagarde

An overhaul of the international tax system can wait no longer

S přeměnou mezinárodního daňového systému již nelze dále otálet

Financial Times, Vol. 2019, No. 40035 (11.3.2019), p. 17

Komentář výkonné ředitelky Mezinárodního měnového fondu Ch. Lagardeové u příležitosti vydání analytického dokumentu MMF k možnostem reformy mezinárodního systému zdaňování příjmů a zisků. Zejména s nástupem velkých nadnárodních korporací s obchodními modely založenými na nehmotných aktivech je podle šéfky MMF vzájemná spolupráce států v oblasti daní stále nezbytnější. V komentáři jsou navrhována dvě řešení, která by mohla přinést spravedlivější globální daňový systém a zajistila by vyšší daňové příjmy zejména periferním ekonomikám. Prvá možnost by zahrnovala zavedení plošného minimálního zdanění pro firmy investující mimo svůj domicil, případně minimální srážkové daně pro přeshraniční platby. Druhý způsob by změnil systém danění zisků tak, že by tyto zisky byly rozděleny na "základní", daněné v zemi ekonomické aktivity, a "ostatní", které by podléhaly danění v dalších relevantních jurisdikcích. Přesný klíč pro takové rozdělení danitelného zisku by určila mezinárodní smlouva. - Komentář vychází z dokumentu MMF "Corporate Taxation in the Global Economy" (Policy Paper No. 19/007).

Stephan Kudert, Christian Kahlenberg

BREXIT-StBG ist beschlossen: Die wichtigsten Änderungen im Ertragsteuerrecht

Doprovodný daňový zákon k brexitu schválen: nejdůležitější změny v legislativě ke zdanění příjmů

Finanz-Rundschau, Jg. 101, (2019) Nr. 6, S. 250-257

Přehled o změnách v německém legislativě o zdanění právnických osob, zahraničních obchodních vztahů a změn právní formy, jak jsou obsaženy v doprovodném daňovém zákoně v souvislosti s plánovaným odchodem Velké Británie z Evropské unie (brexitem). Zákon schválil německý Spolkový sněm dne 21.2.2019 a podle autorů minimalizuje škody pro dotčené subjekty, jejichž v minulosti učiněné kroky by jim neměly v daňové oblasti přinášet nepříznivé důsledky. V případě budoucích daňově relevantních úkonů však bude na Velkou Británii nahlíženo jako na třetí stát. - Poznámky. -- Možnými vztahy s Velkou Británií po brexitu z pohledu daňového práva se věnoval 28.1.2019 také 70. Berliner Steuergespräch, viz FR: Ertragsteuerrecht č. 7/2019, s. 293-304.

Recep Bagci

Comparing similar enterprises under article 24(5) of the OECD Model : non-discrimination and MFN treatment in the context of the Netherlands group taxation regime

Porovnání podobných podniků dle článku 24(5) Vzorové smlouvy OECD : úprava nediskriminace a doložky nejvyšších výhod v prostředí nizozemského režimu zdanění skupin

European taxation, Vol. 59, (2019) No. 1, p. 23-32

Autor rozebírá použití ustanovení o vlastnictví v článku 24(5) Vzorové smlouvy OECD o zdanění příjmů a kapitálu z r. 2017 v souvislosti s režimem zdanění skupin. Vychází z nizozemského režimu zdanění skupin a tvrdí, že ustanovení o vlastnictví by mělo umožňovat nizozemským podnikům vlastněným společností, která je rezidentem třetího státu, obdobné možnosti konsolidace jako nizozemským podnikům drženým evropskými společnostmi. Rozebírá a hodnotí odlišnou interpretaci

daného problému v národní i evropské judikatuře a interpretuje princip nediskriminace a režim doložky nejvyšších výhod s ohledem na zdanění skupin v nizozemském právu. - Poznámky.

Thomas Bieber

Customs valuation and import VAT

Určování celní hodnoty a DPH při dovozu

Global trade and customs journal, Vol. 14, (2019) No. 2, p. 73-79

Autor v článku popisuje postup při výpočtu celní hodnoty a DPH v EU při dovozu zboží ze třetích zemí. Pozornost je věnována zejména provázanosti celní a daňové legislativy. - Poznámky.

Christof Kerkmann, Donata Riedel

Die bessere Digitalsteuer : Umgang mit Amazon, Facebook und Google

Lepší digitální daň : přístup k Amazonu, Facebooku a Googlu

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 46 (6.3.2019), S. 17

Francouzská vláda a její ministr financí Bruno Le Maire nechtějí čekat na dosažení shody v rámci EU či OECD na digitální dani a hodlají ve Francii zavést vlastní formu tohoto odvodu, který by měl narovnat proporcionalně nižší zdanění internetových koncernů oproti jiným podnikům. Francouzský postup, jehož výsledkem by měla být digitální daň založená na zdanění obratu, však sklízí kritiku, neboť není koordinován s dalšími státy a může ohrozit evropskou konkurenceschopnost. Německo oproti tomu chce prosadit na mezinárodním poli dohodu na minimálním zdanění internetového hospodářství. S ambicí na doplnění návrhu směrnice EK na digitální daň se však ve veřejném prostoru objevil také koncept analytiků Paula-Jaspera Dittricha a Poly Schneemelcher z berlínského Institutu Jacques Delorse, který by nejprve definoval tzv. virtuální provozovnu. Dále tento návrh počítá s určením podílu lokální nabídky na celkové přidané hodnotě internetových služeb, za něž by ostatní části daného koncernu odváděly zdanitelný poplatek. - Návrh analytiků Institutu Jacques Delorse byl zveřejněn pod názvem "Users, Data, Networks. A Proposal for Taxing the Digital Economy in the European Single Market".

By Irem Guceri and Li Liu

Effectiveness of fiscal incentives for R&D : quasi-experimental evidence

Efektivnost fiskálních pobídek na výzkum a vývoj : kvazi-experimentální poznatky

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 11, (2019) No. 1, p. 266-291

Autorky zkoumají účinky reformy provedené ve Velké Británii v r. 2008, prostřednictvím které došlo k posunutí hranice, jež zvýhodňovala malé a střední podniky při účasti v programu na podporu investic. Firmy si při splnění podmínek mohly odečíst výdaje na výzkum a vývoj z daňového základu, přičemž díky reformě se některé velké podniky mohly ještě kvalifikovat jako malé a střední podniky. Výsledky naznačují, že zvýšená štedrost programu přispěla k růstu výdajů podniků na výzkum a vývoj v průměru o 33 %. - Poznámky.

Stephan Meyering, Christoph Hintzen, Lukas Reiter

Einfluss der Betriebsstättenbesteuerung auf Effective Tax Rates : zugleich Anmerkungen zur aktuellen Grünen-Studie

Vliv zdanění provozoven na efektivní daňové sazby : zároveň připomínky k aktuální studii frakce Zelených v Evropském parlamentu

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 10, S. 497-500

Článek kriticky hodnotí a doplňuje teze studie o efektivním zdanění mnohonárodních podniků v EU, kterou pro frakci Zelených - Evropské svobodné aliance (EFA) v Evropském parlamentu zpracoval český ekonom Petr Janský. Autoři podotýkají, že v Janského práci uvedená zjištění o rozdílech mezi efektivním zdaněním a nominálními daňovými sazbami nemusí být jen výsledkem poskytnutých daňových úlev a škodlivých daňových praktik daných korporací, ale mohou vycházet také ze stávajícího mezinárodního konsensu na zdaňování zisků jednotlivých provozoven a metod zabraňujících či zmírňujících dvojí zdanění. Cílem této reakce na Janského analýzu má podle autorů být snaha o dosažení věcnější diskuse o mezinárodním zdanění, jež prý mnohdy sklouzává k demonizaci nadnárodních firem. - Poznámky -- Janského studie byla zveřejněna pod názvem "Effective Tax Rates of Multinational Enterprises in the EU" dne 22.1.2019. -- Shrnutí článku na s. M10.

Leoš Vítek

Ekonomie daňové politiky vyspělých zemí

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2019, č. 1, s. 9-13

Daňová politika se pohybuje mezi dvěma hlavními cíli - daňovou efektivností a daňovou spravedlností. Autor definuje daňovou politiku, nahlíží na ni pomocí nástrojů ekonomické analýzy a vymezuje základní oblasti zdaňování, na něž se ve vyspělých zemích ekonomická analýza zaměřuje. Uvádí, že ekonomické hodnocení daňové politiky se soustředí na nastavení systému zdanění tak, aby nedošlo ke zhoršení ekonomické efektivnosti ve společnosti ani ke změně redistribuce skrze daňové příjmy, ale zvýšily se daňové příjmy; dále na podmínky, za nichž lze beze změny objemu daňových příjmů a beze změny redistribuce zvýšit ekonomickou efektivnost; jak lze za jinak stejných podmínek změnit míru daňové redistribuce. Poté se zaměřuje na daňovou efektivnost, vliv daní na pracovní trh a na podnikání, daňovou spravedlnost, nastavení správy daní a plnění daňových povinností i na krátkodobý a dlouhodobý pohled na daňovou politiku. - Poznámky.

Hans-Martin Grambeck

Electronic marketplaces may be held liable for German VAT - new rules entered into effect on 1 January 2019

Platformy pro elektronické obchodování mohou být povinné k německé DPH - nová právní úprava vstoupila v účinnost 1. ledna 2019

International VAT monitor, Vol. 30, (2019) No. 1, p. 7-10

V Německu vznikla nová právní úprava v oblasti DPH vztahující se na platformy pro elektronické obchodování, mezi které patří např. eBay či Amazon. Důvodem vzniku nové právní úpravy je skutečnost, že se zahraniční prodejci působící na těchto platformách mohou snadno vyhnout povinnosti odvádět DPH v Německu tím, že se např. neregistrují. V důsledku toho vybere stát na DPH méně, než očekává. Kromě toho dochází ke znevýhodnění poctivých prodejců, kteří daňovou povinnost dodržují. Autor v článku popisuje nové povinnosti, které německá právní úprava ukládá provozovatelům elektronických platform. - Poznámky.

Sebastian Leidel and Konstantin Sakuth

Germany's anti-treaty/directive-shopping provision following the ECJ's decision in GS (case C-440/17) Německé ustanovení proti zneužívání daňových dohod nebo směrnic po rozsudku ESD ve věci GS (případ C-440/17)

European taxation, Vol. 59, (2019) No. 1, p. 40-43

Autoři představují a komentují rozhodnutí Soudního dvora EU ve věci SG (případ C-440/17), které se vztahuje k problematice kompatibility německé národní úpravy ustanovení proti zneužívání daňových dohod s evropským právem (v případě přeshraničního rozdělení zisků). Tato úprava je součástí odstavce 50d(3) německého zákona o daních z příjmů (EStG). Věnují se vývoji ustanovení ve verzi z r. 2007 a z r. 2012 v souvislosti s evropskou směrnicí o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností (2011/96/EU), která má korporátním skupinám zabránit ve vyhýbání se daňovým povinnostem a agresivnímu daňovému plánování. V závěru shrnují praktické důsledky a možné reakce německých legislativců na představené rozhodnutí SDEU. - Poznámky. -- Více k případu ustanovení 50d(3) a srážkové daně viz European taxation č. 2-3/2019, s. 66-72.

Government must act to end tax change distress

Vláda musí jednat a ukončit hoře spojené s daňovou změnou

Financial Times, Vol. 2019, No. 40042 (19.3.2019), p. 8

Nejméně 50 tisícům britských daňových poplatníků zaslaly finanční úřady výzvu k uhrazení daňových nedoplatků za posledních 20 let, které mnohdy dosahují až sta tisíců liber. Nemálo z těchto lidí se tím dostalo do osobního bankrotu a je zaznamenáno i několik sebevražd. Kořenem těchto událostí je podle komentáře vládní opatření proti daňovým únikům z r. 2000 s názvem IR35, jež bylo namířeno proti britské obdobě tzv. švaresystému. Reakcí na tuto regulaci, jež se dotkla také OSVČ dlouhodobě pracujících jen pro jednoho klienta, byla nabídka "řešení" v podobě transformace odměn do fiktivních půjček vyplácených offshorovou společností. Živnostníci, kteří tuto nabídku přijali, byli ujišťováni, že z daňového hlediska je vše ošetřeno a legální. Rovněž britská finanční správa (HMRC) tento model tolerovala - až do přijetí legislativních změn v r. 2017, na něž navázalo opatření HMRC zpětně

zdaňující tyto půjčky (tzv. loan charge). Komentář kritizuje tento postup a vyzývá kabinet T. Mayové ke zmírnění relevantních předpisů.

Steeff Huibregtse, Paola Ottoni and Sonia Catalina Munoz Rodríguez

How technology is changing taxation in Latin America

Jak technologie mění zdanění v Latinské Americe

Bulletin for international taxation, Vol. 73, (2019) No. 3, p. 141-152

Technologický pokrok klade nové požadavky na práci s daty na straně daňových úřadů i poplatníků. Vznikají nové příležitosti, jako např. možnost automatické výměny informací. Autoři v článku popisují, jak finanční správy a daňoví poplatníci v Latinské Americe i v dalších zemích po celém světě (Čína, Španělsko, Austrálie, Velká Británie, Itálie, Portugalsko) mění své chování a postupy díky technologickému pokroku. Zohledněny jsou také souvislosti s projektem OECD/G20 proti BEPS. - Poznámky.

Veronika Solilová, Danuše Nerudová

Je princip tržního odstupu nadále udržitelný?

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2019, č. 1, s. 44-48

Princip tržního odstupu je užíván k sestavení převodních cen v rámci přeshraničních vnitropodnikových transakcí a řeší otázku, jak spravedlivě rozdělit zdanitelné zisky generované v rámci přeshraničních transakcí spojených osob mezi zúčastněné jurisdikce. Příspěvek se nejprve věnuje okolnostem vzniku a vývoje principu tržního odstupu i základním předpokladům, na nichž se jeho praktická aplikace zakládá. Autorky dále formulují řadu otázek a problémů, které stojí proti aplikaci principu tržního odstupu v současnosti, a vyvozují, že tento princip již nereflexuje globální ekonomiku a způsob, jakým se řídí nadnárodní skupiny podniků. Upozorňují také na některé již provedené změny v návaznosti na reflexi měnících se podmínek (výkladová směrnice OECD o převodních cenách pro nadnárodní podniky a daňové správy; projekt BEPS). Jako alternativu ke zkoumanému principu uvádějí přístup rozdělení globálního zisku dle alokační rovnice a zdůrazňují, že v posledních letech sílí diskuse o využití tzv. hybridního přístupu, který kombinuje oba uvedené principy tak, aby bylo možné lépe reflektovat globální ekonomiku spojených osob. - Poznámky.

Hans-Peter Siebenhaar

Konzerne revoltieren gegen "Gier-Steuer" : Rumänien

Koncerny se bouří proti "dani z chamtivosti" : Rumunsko

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 45 (5.3.2019), S. 17

Rumunská vláda přikročila od 1.1.2019 k uvalení zvláštní daně na bankovní aktiva, což má podle odhadů expertů přinést státu dodatečný daňový příjem přes 600 milionů eur. Kabinet premiérky Vioricy Dancily rovněž do r. 2022 zastropoval ceny energií (konkrétně se jedná o stanovení nejvyšší ceny plynu na 68 lei za megawatthodinu). Proti těmto normám, jež mají zatím formu vládního dekretu a musejí být ještě posvěceny parlamentem, se ale bouří banky a zahraniční investoři. Zejména pak rakouská společnost OMV, jejíž dceřiná společnost Petrom těží v rumunských vodách Černého moře ropu a zemní plyn.

Roman Landgráf

Malé zamyšlení nad některými základními daňověprávními koncepty

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2019, č. 1, s. 14-23

Autor na daňové právo nahlíží jako na velmi specifickou oblast právní nauky, která vedle svých zvláštností vyplývajících z povahy oblasti daní vykazuje v českém prostředí i výraznou doktrinální nerozvinutost. Zároveň je jedním z nejvíce zpolitizovaných právních oborů. Autor dokládá hledání základních koncepcí a principů daňového práva na mnoha aktuálních diskusích a přístupech (např. hodnotové a etické parametry, daňová optimalizace jako nedovolené chování, trestněprávní versus správněprávní důsledky, evropské daňové právo jako směsice mnoha právních kultur). Dále příklady z americké a německé doktríny ilustruje, že při obecnějším pohledu na daňové právo jsou problémy řešené v těchto zemích prakticky shodné s těmi našimi. Následně rozebírá základní principy daňového práva, které používá český Ústavní soud při svém přezkumu daňové legislativy (např. užší verze testu proporcionality, zásada zákonnosti, požadavek na určitost a jednoznačnost, princip rovnosti, tolerance daňové progresse, ale ne daňové regrese, doktrína tzv. rdousícího efektu, aj.). - Poznámky.

Zdeněk Morávek

Novinky v legislativě - daňový balíček 2019. (1. část)

Unes - účetnictví neziskového sektoru, Sv. 17, (2019) č. 4, s. 3-8

Autor představuje zákon č. 80/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní, tzv. daňový balíček 2019, a zaměřuje se zejména na změny zákona o daních z příjmů a zákona o DPH. Rozebírá úpravu uplatnění srážkové daně, zvýšení limitu paušálních výdajů, změnu pravidel pro uplatnění daňového odpočtu na výzkum a vývoj, rozšíření oznamovací povinnosti příjmů plynoucích daňovým nerezidentům do zahraničí a stručně také implementaci směrnice ATAD. Poté přehledně seznamuje s rozsáhlou novelou zákona o DPH, kterou se mimo jiné přesňují některé zásadní pojmy a zakotvují se zásady vyplývající z ustálené judikatury SDEU. -- Viz také Práce, mzdy, odvody... č. 6/2019, s. 40-41 a Účetnictví v praxi č. 4/2019, s. 4-11. -- Novelou z hlediska daně z příjmů se zabývá příspěvek v Účetnictví č. 5/2019, s. 50-51.

Lukáš Moravec

O ztracené obrátové dani, nalezené sales tax a definitivní DPH

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2019, č. 1, s. 30-32

Článek poukazuje na trend vzájemného sblížení sale taxes (obratové daně aplikované v některých rozvinutých zemích mimo Evropu) s daní z přidané hodnoty, kterou autor charakterizuje jako "vlajkovou loď EU". Předpokládá, že modifikace DPH do podoby všeobecného reverse charge by mohla být řešením evropského problému s karuselovými podvody a mezerou na DPH, a představuje analogii americké sales tax a všeobecného reverse charge. Upozorňuje také, že systém sales tax v USA se vzhledem k technologickým proměnám obchodu posouvá v oblasti podmínek registrace a místa zdanitelného plnění směrem k DPH. Dále se věnuje důsledkům zavedení tzv. definitivního režimu DPH i režimu všeobecného reverse charge na území ČR s výhradou dočasnosti. Rozebírá i možné dlouhodobější trendy zdanění spotřeby v podobě DPH či sales tax. - Poznámky.

Jan Dierk Becker, Susann van der Ham

Paradigmenwechsel in der internationalen Unternehmensbesteuerung? : die OECD unterbreitet vier Vorschläge zur Besteuerung grenzüberschreitend tätiger Unternehmen

Změna paradigmatu v mezinárodním zdanění podniků? : OECD předkládá čtyři návrhy na zdanění přeshraničně činných podniků

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 10, S. 502-509

Kritické zhodnocení čtveřice návrhů, které byly na platformě OECD představeny dne 13.2.2019 a jež se zabývají reformou zdaňování příjmů a zisků korporací v souvislosti s procesem digitalizace, rozvojem přeshraničních obchodních modelů a zbývajících výzvami z projektu OECD proti daňovým únikům BEPS. Britské a americké návrhy cílí na přesun zdaňovacího práva do státu, kde je generován zisk, přičemž britský koncept se omezuje jen na digitální obchodní modely. Indie oproti tomu navrhuje rozvíjet koncept z akčního plánu BEPS týkající se tzv. významné ekonomické přítomnosti dané korporace ("significant economic presence"). Německo-francouzská předloha sice nehodlá změnit zdaňovací práva zisků ve prospěch státu jejich tvorby, ale požaduje minimální globální míru zdanění korporátních příjmů. Ať už ale expertní skupina OECD "Task Force on the Digital Economy" doporučí jakýkoli z těchto návrhů, bude podle mínění autorů stát mezinárodní daňové právo na prahu převratných změn. - Poznámky -- Návrhy jsou podrobněji popsány v dokumentu OECD určeném k veřejné konzultaci "Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy". -- Shrnutí článku na s. M11.

Ondřej Moravec

Podvody, precedenty, principy

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2019, č. 1, s. 33-41

Při řešení podvodů na DPH se střetává více právních principů a za situace, kdy schází zákonná úprava, která by tento střet řešila v obecné rovině upřednostněním některého z kolidujících principů, je nutno hledat odpověď s ohledem na skutkové okolnosti projednávané věci. Touto optikou je třeba číst i judikaturu k odepření nároku na odpočet z důvodu účasti daňového subjektu na podvodu na DPH, která postupně vzniká. K porozumění judikatury autor tedy uplatňuje poznatky právní teorie o právních principech na problematiku postihování podvodů na DPH. Aplikuje principy daňové spravedlnosti,

právní jistoty, zákazu zneužití práva, není daně bez zákona (nullum tributum sine lege), zásadu správného stanovení daně a zabezpečení její úhrady, zásadu neutrality DPH, zákaz uplatňování daně jako nástroje trestání i zákaz multiplikace výběru daně. V závěru rozebírá dynamiku působení zkoumaných právních principů a vyvozuje závěry. - Poznámky.

Fabiola Annacondia

Practical information on European VAT

Praktické informace o evropské DPH

International VAT monitor, Vol. 30, (2019) No. 1, p. 31-47

V tradičním přehledu publikovaném vždy v prvním čísle roku autorka shrnuje klíčové prvky systémů DPH v různých evropských zemích (členských i nečlenských EU). Součástí přehledové tabulky a souvisejících poznámek jsou informace o základních a snížených (popř. i zvýšených) sazbách DPH, o prahových hodnotách, o formátu identifikačního čísla DPH, o úřadech daňové správy, které vrací DPH obchodníkům-nerezidentům, i o úřadech, které poskytují nerezidentům informace o národních pravidlech DPH. - Poznámky.

Hana Zídková

Principy daně z přidané hodnoty

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2019, č. 1, s. 24-30

Daň z přidané hodnoty (DPH) patří mezi významné zdroje financování veřejných rozpočtů. Z hlediska daňové teorie patří DPH mezi obrátové daně. Článek popisuje principy výběru obrátových daní, které předcházely DPH (jednofázové nebo vícefázové daně), standardní systém současné DPH a i výběr DPH při přenesení daňové povinnosti na odběratele. Autorka dále shrnuje některé základní výhody DPH (fiskální a teritoriální neutralita, možnost zdaňování služeb, plný odpočet daně na vstupu u investičního majetku), stejně jako její nevýhody (karuselové podvody, daňové úniky, administrativní náročnost, regresivita daně). Krátce také uvádí alternativy budoucího vývoje této daně, zejména zavedení všeobecného reverse charge na veškeré zboží a služby a jeho výhody. - Poznámky.

Gabriele Vogt

Sind die Umsätze der Prostituierten dem Besitzer des Clubs oder der einzelnen Prostituierten zuzurechnen?

Jsou obraty docílené prostitutkami připočitatelné jim samotným, nebo majiteli klubu?

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 68, (2019) Nr. 5, S. 169-176

V Německu je prostituce legalizována a plnění z této činnosti podléhá zdanění. Článek polemizuje s judikaturou Mnichovského finančního soudu z 11.5.2016 a Spolkového finančního dvora (BFH) z 27.9.2018 v následném odvolacím řízení, jež se v konkrétním případě zabývala otázkou, zda prostitutky v klubech poskytují z hlediska DPH své služby přímo svým zákazníkům, nebo v pozici "subdodavatele" majiteli klubu. Autorka sdílí dřívější právní názor BFH, který je shodný i s judikaturou Soudního dvora EU a pozici německé daňové správy, že jednotné plnění různých podnikatelských subjektů není přípustné. Nelze tedy slučovat rozdílná plnění, jako je např. vstup do klubu, pronájem prostor a sexuální služby. Tato situace je v článku připodobňována ke vztahu mezi provozovateli nákupních center nebo tržnic a jednotlivých provozoven či stánků. - Poznámky. -- Rozhodnutí BFH z 27.9.2018 včetně jeho zdůvodnění viz s. 176-179.

Daiana Castro

Taxation of software payments : multi-jurisdictional case law analysis

Zdanění plateb za software : analýza judikatury různých států

Bulletin for international taxation, Vol. 73, (2019) No. 3, p. 115-127

Autorka v článku analyzuje, jak posuzovat příjem získaný z přeshraničního prodeje software v situaci, kdy nedochází k úplnému převedení práv. Konkrétně je řešeno, zda tento příjem spadá pod článek 12 vzorové smlouvy OECD (popř. vzorové smlouvy OSN), jež se týká licenčních poplatků, či pod článek 7 (zisky podniků). Analýza je doplněna o 3 případové studie, ve kterých jsou okomentována související soudní rozhodnutí vydaná v Austrálii, Argentině a Indii. - Poznámky.

Ignacio Gepp

Taxation of the digital economy - the Chilean approach

Zdanění digitální ekonomiky - chilský přístup

International VAT monitor, Vol. 30, (2019) No. 1, p. 16-18

Chilský daňový systém je stále zastaralý a nezohledňuje technologické změny, ke kterým došlo v průběhu uplynulých desetiletí. Nyní se však připravují výrazné změny, které by chilskou daňovou legislativu měly posunout směrem do 21. století. Autor v článku popisuje navrhované legislativní úpravy, jež by se měly týkat mj. sdílených taxislužeb (např. Uber) a plateb zahraničním poskytovatelům digitálních služeb (B2B i B2C). - Poznámky.

Kiran Jain

The OECD Model (2017) and hybrid entities : some opaque issues and their transparent solutions

Vzorová smlouva OECD z r. 2017 a hybridní entity : některé nejasné otázky a jejich transparentní řešení

Bulletin for international taxation, Vol. 73, (2019) No. 3, p. 128-140

Problematiku zdanění hybridních entit komplikuje její rozdílná úprava v legislativách různých států. Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj se snaží v této otázce dospět k vyváženému řešení - již v r. 1999 byl vydán dokument "Partnership Report" (The Application of the OECD Model Tax Convention to Partnerships)", požadovaného výsledku se však nepodařilo dosáhnout. Nově se otázkou hybridních entit zabývá Závěrečná zpráva k Akci 2 (Final Report on Action 2), která je součástí projektu OECD/G20 proti BEPS. Změny navrhované touto zprávou se promítly do článku 1(2) vzorové smlouvy OECD z r. 2017. Autorka v článku analyzuje, zda se OECD tímto podařilo vyřešit nejasnosti týkající se zdanění hybridních entit, a dále uvádí vlastní návrhy na doplnění komentářů ke vzorové smlouvě. - Poznámky.

Sok-Gee Chan, Zulkuflly Ramly

The role of country governance on value-added tax and inequality

Úloha řízení státu z hlediska daně z přidané hodnoty a nerovnosti

E+M Ekonomie a Management = Economics and Management, Vol. 21, (2018) No. 4, p. 79-93

Studie zkoumá vliv daně z přidané hodnoty na příjmovou nerovnost a úlohu správy a řízení státu (country governance) na zmírňování negativních dopadů DPH. Zaměřuje se také na potenciálně odlišné dopady opatření státu na vztah výnosů DPH a příjmové nerovnosti u skupiny rozvojových a rozvinutých zemí. Autoři dokazují, že DPH snižuje příjmovou nerovnost, nicméně spojitost mezi daňovým systémem a příjmovou nerovností není kvůli působení správy a řízení státu a jejím jednotlivým faktorům přímočará. Některým státům přináší systém DPH s ohledem na snižování příjmové nerovnosti větší užitek.

By Peter H. Egger, Sergey Nigai, and Nora M. Strecker

The taxing deed of globalization

Vliv globalizace na velikost daňového břemene

The American Economic Review, Vol. 109, (2019) No. 2, p. 353-390

Globalizace bývá spojována s různými negativními jevy, jako např. s nárůstem nerovností ve společnosti. V tomto článku se autoři soustředí na vliv globalizace na rozdělení daňového břemene, tj. je zjišťováno, jak dochází ke vzniku nerovností prostřednictvím změn ve zdanění příjmu fyzických osob. S využitím dat ze zemí OECD autoři docházejí k závěru, že po r. 1994 došlo ke zvýšení daňového břemene střední třídy. Tzv. hornímu procentu (nejmajetnějším osobám) naopak daňové břemeno kleslo. - Poznámky.

Václav Benda

Úprava odpočtu daně u významných oprav nemovitých věcí

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 27, (2019) č. 5, s. 18-23

Autor nejprve stručně shrnuje aktuálně platná základní pravidla pro uplatnění nároku na odpočet daně dle zákona o DPH. Dále s využitím příkladů přibližuje problematiku úpravy odpočtu daně vztahující se k odpočtu, který byl uplatněn při pořízení dlouhodobého majetku (úprava odpočtu při prodeji, zničení, ztrátě či odcizení dlouhodobého majetku). Poté se zaměřuje na praktické dopady nového

opatření, které spočívá v provádění úpravy odpočtu daně u významné opravy nemovité věci (dle § 78da zákona č. 80/2019 Sb.). V tomto případě se bude postupovat obdobně jako při úpravě odpočtu v případě technického zhodnocení.

David Kyzlink

Úrok z nadměrného odpočtu s akcentem na jeho eurokonformitu a jiné související aspekty

Daně a právo v praxi, Sv. 24, (2019) č. 4, s. 18-25

Více k vývoji problematiky úroku ze zadržovaného nadměrného odpočtu DPH v ČR. Autor se zaměřuje na soulad výše úroku s evropským právem. Přibližuje přiznávání úroku a výši úrokové sazby dle judikatury do 31.12.2014 (lex Kordárna), poté od 1.1.2015 nabytím účinnosti ustavenovení § 254a daňového řádu i po novelizaci tohoto ustanovení zákonem č. 170/2017 Sb. od 1.7.2017. Porovnává také úrok z nadměrného odpočtu vs. soukromoprávní úrok z prodlení vs. úrok z prodlení dle § 252 daňového řádu vs. úrok z neoprávněného jednání (vymáhání) správce daně. Prostřednictvím důvodových zpráv novel daňového řádu dokládá smysl a výklad výše úroku z daňového odpočtu, představuje i pilotní aktuální judikaturu v dané věci (rozsudek KS ze dne 19.9.2018, č. j. 50 Af 11/2018-38). - Poznámky.

Carlos Pérez Gautrin

US Tax Cuts and Jobs Act. Part 2, The Base Erosion and Anti-Abuse Tax (BEAT)

Americký zákon o snížení daní a pracovních místech. Část 2, Daň proti erozi daňového základu a zneužívání daňových předpisů (BEAT)

Bulletin for international taxation, Vol. 73, (2019) No. 3, p. 154-165

Ve druhém příspěvku ze série článků o americké daňové reformě z prosince 2017 se autor zabývá tzv. daní proti erozi daňového základu a zneužívání daňových předpisů (BEAT), což je nástroj, jenž má fungovat jako prevence škodlivé daňové optimalizace ze strany nadnárodních korporací v USA. Opatření se do určité míry podobá pravidlům proti vyhýbání se daňovým povinnostem (GAAR), která fungují v jiných zemích. - Poznámky. -- Pokračování z č. 1/2019.

Svetlin Krastanov

VAT cash accounting scheme - lessons from Bulgaria

Režim peněžního účetnictví u DPH - poznatky z Bulharska

International VAT monitor, Vol. 30, (2019) No. 1, p. 19-21

Tzv. režim peněžního účetnictví u DPH umožňuje malým podnikům odložit datum splatnosti DPH na dobu, kdy tyto podniky obdrží platby od svých zákazníků. V evropské směrnici o DPH je tento režim ukotven v článku 167a, přičemž detaily týkající se implementace jsou poté upraveny národní legislativou. Bulharsko režim peněžního účetnictví zavedlo 1. ledna 2014. Autor v článku uvádí různé aspekty implementace tohoto režimu a v závěru diskutuje o tom, s jakou odezvou se režim setkává u podniků, pro něž byl určen. - Poznámky.

Yanitsa Radeva

VAT implications of cancellation charges : new substance-over-form rule?

Storno poplatky z pohledu DPH : nové pravidlo upřednostňující ekonomickou podstatu před právní formou?

International VAT monitor, Vol. 30, (2019) No. 1, p. 11-15

Soudní dvůr Evropské unie vydal v listopadu 2018 nové rozhodnutí týkající se storno poplatků (cancellation charges), tj. plateb, které zákazníci hradí poskytovateli služby ještě před jejím poskytnutím. Konkrétně jde o to, zda z těchto poplatků odvádět DPH v případě, kdy nedojde k poskytnutí služby z důvodů na straně zákazníka. Autorka popisuje vývoj přístupu SDEU v této otázce (také v souvislosti s novým rozsudkem v případě C-295/17) a uvádí, za jakých okolností nyní storno poplatky podléhají DPH. - Poznámky.

By Youssef Benzarti and Dorian Carloni

Who really benefits from consumption tax cuts? : evidence from a large VAT reform in France
Kdo má ve skutečnosti prospěch ze snížení spotřebních daní? : poznatky z rozsáhlé reformy DPH ve Francii

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 11, (2019) No. 1, p. 38-63

Autoři v článku analyzují, kterým subjektům prospěla reforma spočívající ve snížení DPH u restaurací v r. 2009 ve Francii. Do r. 2009 se ve Francii na běžné restaurace vztahovala standardní sazba DPH ve výši 19,6 %, zatímco na provozovny rychlého občerstvení se vztahovala sazba snížená (5,5 %). Po změně mohly sníženou sazbu uplatňovat i běžné restaurace. Očekávalo se, že změna povede ke snížení cen jídel v restauracích a k podpoře zaměstnanosti a investic v celém odvětví. Podle autorů reforma pomohla především majitelům restaurací, nejméně se naopak dotkla spotřebitelů. Zaměstnanost byla daňovou úlevou ovlivněna pouze v omezené míře. - Poznámky.

Richard W. Fetter

Zdanění a odvody z autorských honorářů

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 14, (2019) č. 6, s. 53-54

Bližší pohled na zdanění autorských honorářů daní z příjmů. Autor uvádí, že z autorských honorářů převyšujících 10 tisíc korun za kalendářní měsíc od téhož plátce je nutno odvést daň z příjmu i pojistné na zdravotní a sociální pojištění. Je nutno podat daňové přiznání a přehled o příjmech pro ČSSZ a zdravotní pojišťovnu. Zároveň lze uplatňovat výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmu buď jako nákladový paušál nebo skutečné výdaje. Naproti tomu honoráře do 10 tisíc korun jsou zdaňovány u zdroje srážkovou daní ve výši 15 %.

Martin Děrgel

Změna výpočtu superhrubé mzdy pro účely daně z příjmů

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 27, (2019) č. 5, s. 3-8

Příspěvek mapuje aktuální situaci ve zdanění příjmů ze závislé činnosti a také vývoj pravidel výpočtu měsíčních záloh na daň ze mzdy, která je v současné době stanovena jako příjem zaměstnance zvýšený o výdaje jeho zaměstnavatele za povinné pojistné na sociální a zdravotní pojištění. Autor se v praktických příkladech věnuje konstrukci této tzv. superhrubé mzdy, kde došlo od ledna 2019 k poměrně komplikované změně konceptu (zákonem č. 306/2018 Sb., kterým se mění zákon o dani z příjmů). Představuje změnu výpočtu superhrubé mzdy cizinců od r. 2019 a opětovné nerovné daňové podmínky českého versus zahraničního zaměstnance.

Jan Šlajs

Zneužití práva v daňovém řízení

Daně a právo v praxi, Sv. 24, (2019) č. 4, s. 14-17

Článek popisuje, co je zneužitím práva zejména z pohledu daňového řízení a jak na tento pojem nahlíží současná právní věda. Autor se zaměřuje také na odlišení pojmu zneužití práva od zastřehného právního jednání (disimulace). Pojem vymezuje zvláště ve vztahu k dani z přidané hodnoty na základě judikatury NSS a Soudního dvora EU, vysvětluje algoritmus testování zneužití práva, jak jej definoval SDEU ve věci Halifax. Rozebírá také vztah důkazního břemene a zneužití práva. Článek reaguje na změny daňových zákonů, které mimo jiné přinesly vložení nového odstavce do § 8 daňového řádu, který je právě promítnutím zákazu zneužití práva a který doposud v hmotněprávní rovině daňové právo postrádalo. - Poznámky.

Michal Lehuta

Znižovat dane? Efektívnejšie v kríze než v čase prehrievania

Trend, Sv. 29, (2019) č. 11, s. 28-29

Parlament SR schválil v r. 2018 historicky první vyrovnaný rozpočet, což by dohromady s dalším růstem rozpočtových příjmů mohlo vytvářet prostor pro snižování daňových sazeb. Příspěvek rozebírá avizovanou možnost snižování daní z příjmů právnických osob na Slovensku (popřípadě také odvodů) i očekávané pozitivní vlivy a možné negativní dopady na ekonomiku, její konkurenceschopnost i oblast veřejných financí. -- K dalším diskutovaným změnám v daních a odvodech na Slovensku viz s. 26-27.

Zdeněk Kuneš

Zvláštní režim jednoho správního místa při poskytnutí vybraných služeb

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále, Sv. 20, (2019) č. 6, s. 27-31

Autor nejprve charakterizuje elektronicky poskytované služby a uvádí praktické příklady elektronicky poskytovaných služeb dle nařízení Rady (EU) č. 282/2011 ve znění č. 1042/2013. Dále definuje telekomunikační služby a služby rozhlasového a televizního vysílání z hlediska zákona o DPH. Následně rozebírá problematiku stanovení místa plnění u těchto vybraných služeb (základní pravidlo v § 9 odst. 1 zákona o DPH) i na základě změny od 1.1.2019 (zvláštní pravidlo pro stanovení místa plnění). Autor zdůrazňuje, že z důvodu usnadnění povinností k DPH je zřízen režim jednoho správního místa, jeho použití je dobrovolné. Nově se rozšiřuje okruh osob povinných k dani, které mohou použít režim jednoho správního místa. Poté charakterizuje povinnosti osob využívajících tento zvláštní režim.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí

Sv. 24, (2019) č. 4

Daně jako vedlejší pořizovací náklady ve vstupní ceně dlouhodobého majetku (s. 2-7); Novela insolvenčního zákona od 1.6.2019 - č. 31/2019 Sb. (s. 8-9); Přerušení podnikání a nájmu z daňového hlediska (s. 10-13); Zneužití práva v daňovém řízení (s. 14-17); Úrok z nadměrného odpočtu s akcentem na jeho eurokonformitu a jiné související aspekty (s. 18-25); Povinnost správce daně vyzvat navrhovatele k předložení důkazů v řízení o návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce (s. 29-32); Insolvenční zákon nebo daňový řád - který z nich je speciální? (s. 33-37); Nad judikaturou týkající se omezení plateb v hotovosti (s. 38-47).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

Sv. 20, (2019) č. 6

Ukončení podnikání OSVČ - plátce s daňovou evidencí (s. 3-6); DPH u právních služeb v roce 2019 (s. 8-10); Jak předejít likvidaci a konkursu s.r.o. (s. 16-19); Reklama, dary a daň z příjmů (s. 23-26); Zvláštní režim jednoho správního místa při poskytnutí vybraných služeb - elektronické služby (s. 27-31); Základ DPH ve specifických případech (s. 32-36); Prodej výrobků a služeb - související tržby a náklady (s. 41-43); Exekuční srážky ze mzdy (s. 48-50); Nevyčerpaná dovolená za rok 2018 (s. 59-60); Minimum zaměstnavatele a OSVČ a zdravotní pojištění (s. 61-62); Nakládání s obecním majetkem (2) - judikatura NS ČR (s. 63-67); Dovolená při kratší pracovní době - mzdové nároky (s. 72-75).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 27, (2019) č. 5

Změna výpočtu superhrubé mzdy pro účely daně z příjmů (s. 3-8); Přejedání na paušální výdaje (s. 9-17); Úprava odpočtu daně u významných oprav nemovitých věcí (s. 18-23); Kdo se může stát nespolehlivým plátcem (s. 24-29); Podnikatelské koncepty v prodeji zboží do zahraničí mohou přinést povinnost registrovat se v jiném členském státu k DPH (s. 29-32); Goodwill - pohled účetních a daňových předpisů (s. 32-36); Daňové judikáty v oblasti reklamy (s. 36-41).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi

Sv. 2019, č. 8

Identifikované osoby - změny od 1.4.2019 (s. 1-3); Vztah daňového poradce a klienta (s. 4-6); Lékařské ošetření při zahraniční služební cestě - dotazy a odpovědi (s. 7); Rodinný dům nabytý převodem práva stavby - dotazy a odpovědi (s. 8).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi

Sv. 2019, č. 9

Brexit a jeho důsledky na přímé daně (s. 1-2); Osvobození poskytnutí služeb vázaných na dovoz zboží a vývoz zboží od 1.4.2019 - přeprava zboží (s. 3-5); Obrat pro DPH - činnost pro českou firmu na území EU - otázky a odpovědi (s. 5); GDPR trochu jinak - soulad s pravidly GDPR při výkonu profese daňového poradce nebo účetní (s. 6-8).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2019, č. 7**

Novela zákona o DPH 2019: změny v oblasti DPH v roce 2019 (s. 1- 2); Novela zákona o DPH 2019: daňové doklady - č. 80/2019 Sb. (s. 3); Dodání a nájmy nemovitých věcí, věcná břemena - novela č. 80/2019 Sb. (s. 4- 5); Údaje v registru DPH - novela č. 80/2019 Sb. (s. 6); Služby vázané na dovoz a vývoz zboží - novela č. 80/2019 Sb. (s. 7); Vykazování přeshraničních služeb v souhrnném hlášení - novela č. 80/2019 Sb. (s. 7-8); Pokuty související s kontrolním hlášením - novela č. 80/2019 Sb. (s. 8); Neuhrazená pohledávka - dotazy a odpovědi (s. 10); Společnost (sdružení) - dotazy a odpovědi (s. 11-12).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2019, č. 8**

Novela zákona o DPH 2019: Nárok na odpočet daně - č. 80/2019 Sb. (s. 1-4); Novela zákona o DPH 2019: Základ daně a výpočet daně (s. 5-7); Přefakturace cestovního do EU - dotazy a odpovědi (s. 8).

Účetnictví v praxi**Sv. 23, (2019) č. 4**

Daňový balíček 2019 - zákon č. 80/2019 Sb. (s. 4-11); Vybraná pravidla pro daňové lhůty v příkladech - dokončení (s. 17-21); Nájem nemovité věci - daňový pohled (s. 22-26); Účetní, daňové a controllingové pojetí odpisů (s. 27-29); Sklad v jiném členském státě - registrace k DPH - dotazy a odpovědi (s. 36).

Unes - účetnictví neziskového sektoru**Sv. 17, (2019) č. 4**

Novinky v legislativě - daňový balíček 2019 (1. část) (s. 3-8); Změny zákona o DPH s odloženou účinností - zákon č. 80/2019 Sb. (s. 9); Dodání nemovité věci jako ekonomická činnost obce z pohledu DPH (s. 10-16).

Ekonomické vědy. Ekonomie

Avi Goldfarb and Catherine Tucker

Digital economics**Digitální ekonomie**

The Journal of economic literature, Vol. 57, (2019) No. 1, p. 3-43

Výzkum v oblasti digitální ekonomie se zabývá účinkem digitálních technologií na ekonomickou aktivitu. Autoři v článku podávají přehled o dosavadním výzkumu v této oblasti, který hodnotí, jak digitální technologie přispívají k poklesu nákladů různého typu. Identifikováno je pět hlavních oblastí nákladů: na dopravu, vyhledávání, výrobu (souvisí s nulovými mezními náklady na výrobu dalších kusů zboží a nerivalitním charakterem digitálních produktů), ověřování a marketing (lepší možnost personalizace). - Poznámky.

It's complicated**Je to složité**

The Economist, Vol. 430, (2019) No. 9137, p. 66

Ekonomie pracuje s modely, které jsou založeny na zjednodušujících předpokladech. Část ekonomů toto odmítá a prosazuje tzv. "komplexní ekonomii" (complexity economics), což je směr, který je ovlivněn studiem komplexních systémů. V článku jsou stručně představeny myšlenky, na kterých je přístup komplexní ekonomie založen.

Ariel Pakes, Joel Sobel

Parag Pathak: winner of the 2018 Clark Medal**Parag Pathak: držitel Medaile Johna Batese Clarka z roku 2018**

The Journal of economic perspectives, Vol. 33, (2019) No. 1 (Winter), p. 231-246

Představení díla profesora ekonomie P. Pathaka, kterému byla v r. 2018 za jeho práci udělena Medaile Johna Batese Clarka (prestižní ocenění udělované Americkou ekonomickou asociací). Ocenění Pathak obdržel za svůj výzkum týkající se dopadů vzdělávacích politik. - Poznámky.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Klaas Knot ; rozhovor vedli J. Mallien a F. Wiebe

"Die EZB hat viel Munition verschossen"

"ECB si vystřílela mnoho munice"

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 64 (1.4.2019), S. 26-27

Rozhovor s guvernérem nizozemské centrální banky (De Nederlandsche Bank) K. Knotem o měnové politice Evropské centrální banky a situaci v eurozóně a na jejím bankovním trhu. Podle Knoty je přetrvávající prostředí nízkých úroků především odrazem strukturálních změn, kdy spolu se stárnoucí populací dochází k vyššímu růstu úspor v ekonomice, než kolik je potřeba pro investice. Evropa se v tomto ohledu nachází 10 až 15 let za Japonskem. Přesto by ale při nejbližší příležitosti Knot přikročil k normalizaci měnové politiky ECB, k jejíž přípravě má ostatně sloužit třetí kolo programu půjček centrální banky komerčním bankám eurozóny, tzv. TLTRO. V oblasti integračních politik na poli finančního trhu si nemyslí, že by eurozóně pomohly národní i přeshraniční fúze velkých bank, ani společné evropské aktivum, jako spíše solidní fiskální politika a především společné pojištění vkladů.

Frank M. Drost

Banken langen kräftig zu : Auslandsüberweisungen

Banky si dopřávají z plna hrdla : převody do ciziny

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 58 (22.3.2019), S. 34-35

K záměru Evropské komise zprůhlednit tvorbu a strukturu bankovních poplatků u přeshraničních plateb v rámci Evropské unie, přičemž cílem by měla být stejná úroveň poplatku pro tuzemské a přeshraniční transakce, jako je tomu již v rámci eurozóny po zavedení systému SEPA. Podle článku si banky začínají pro převody mezi eurozónou a ostatními státy EU opět více účtovat: německé banky například zvýšily v r. 2018 poplatky pro převod 1000 eur do polských zlotých o 37 procent na více než 33 eur, v Bulharsku se výše poplatků za přeshraniční převod 100 eur v průměru pohybuje dokonce na úrovni 20 eur (v ČR činí úroveň poplatků za převod stejné částky v průměru 8 eur). Kromě toho by Komise také chtěla odstranit odlišný a pro spotřebitele netransparentní způsob výpočtu kurzu a stanovení poplatků při platbách kartou či výběru z bankomatu v členské zemi EU s odlišnou měnou.

Pavel Ryska, Petr Sklenář

Deflation and output across sectors : results for the Czech Republic

Deflace a výroba v sektorech : výsledky pro Českou republiku

E+M *Ekonomie a Management* = *Economics and Management*, Vol. 21, (2018) No. 4, p. 94-107

Autoři zkoumají možné deflační tlaky v českém hospodářství v období 1993-2015. Používají sektorová statistická data o výrobě, celkové přidané hodnotě a cenách v jednotlivých hospodářských odvětvích a prostřednictvím regresní analýzy a modelování zjišťují vztah mezi růstem produkce a celkové přidané hodnoty a růstem cen. Ukazuje se, že na rozdíl od obecného názoru se deflační tlaky v české ekonomice tvoří v sektorech s narůstající výrobou a zvyšující se celkovou přidanou hodnotou.

Martin Wolf

ECB must reconsider its plan to tighten

ECB musí přehodnotit své plány na zpřísnění měnové politiky

Financial Times, Vol. 2019, No. 40031 (6.3.2019), p. 11

Autor komentáře považuje ekonomiku eurozóny za mnohem náchylnější k riziku recese, než je tomu u USA, Číny, ale i Japonska. Současně se Evropské centrální bance nepodařilo uvolněnou měnovou politikou docílit jadrové inflace vyšší než 1 procento. Upuštění od kvantitativního uvolňování ale podle komentáře v dané chvíli rozhodně není řešením, neboť nebezpečí deflace je příliš vysoké. Spíše by se odpovědní evropští aktéři měli zamyslet nad zrušením omezení pro ECB ohledně držení pasiv a nákupu dluhopisů jednotlivých členských států, možnostmi fiskálněpolitické expanze, případně nad dalšími cestami podpory investic (např. prostřednictvím nákupů dluhopisů Evropské investiční banky ECB v rámci konkrétních investičních programů). -- K rozhodnutí Rady guvernérů ECB obnovit program půjček pro banky eurozóny TLTRO viz FT č. 40033/2019 (8.3.2019), s. 1, 2, 20; FT č. 40034/2019 (9.3.2019), s. 2, 8 a HB č. 53/2019 (15.3.2019), s. 26-27.

Prachi Mishra, Papa N'Diaye, Lam Nguyen

Effects of Fed announcements on emerging markets : what determines financial market reactions?

Efekty prohlášení Fed na rozvojové trhy : co určuje reakce finančních trhů?

IMF Economic Review, Vol. 66, (2018) No. 4, p. 732-762

V důsledku globální finanční krize podněcovaly vyspělé ekonomiky hledání výnosů na rozvojových trzích. Tento trend byl v r. 2013 přerušen, když Fed oznámil svůj záměr uvolnit nekonvenční měnovou politiku. Článek analyzuje, jak na tuto změnu v rozmezí let 2013-2014 reagovaly trhy, a to zejména v souvislosti s omezením nákupu aktiv a vlivem tzv. finanční hloubky. Studie se zaměřuje na dlouhodobé zisky z vládních dluhopisů za použití dat o rozvojových trzích. - Poznámky.

Daniel K. Tarullo

Financial regulation: still unsettled a decade after the crisis

Finanční regulace: deset let po krizi stále nevyřešená

The Journal of economic perspectives, Vol. 33, (2019) No. 1 (Winter), p. 61-80

V důsledku finanční krize na konci uplynulého desetiletí došlo v USA k posílení regulatorního rámce. Zpřísnění dohledu a posílení odolnosti se však týká zejména tzv. systémově významných bank ("SIFI"). Uvnitř finančního systému přitom existují další zdroje rizik, které zatím dostatečně regulovány nejsou (např. oblast stínového bankovníctví). Kromě toho vzrůstají tlaky na deregulaci, čímž hrozí, že ani dosud zavedená opatření nemusí být zachována. Autor shrnuje stav finanční regulace v USA, hodnotí vliv zavedených opatření na odolnost finančního systému a rozebírá, za jakých podmínek regulace obstojí i ve střednědobém a dlouhodobém časovém horizontu. - Poznámky. -- Viz i další články k tomuto tématu na s. 81-106 a 107-130.

Interference day

Den vměšování se

The Economist, Vol. 430, (2019) No. 9138, p. 11

Centrální banky ve vyspělých zemích získaly svou nezávislost až v posledním čtvrtstoletí. Problém politizace činnosti centrálních bank vyvrcholil v 70. letech, kdy se po kolapsu brettonwoodského systému nedařilo zkrotit rostoucí inflaci (politici nebyli ochotni svolit k vyšší nezaměstnanosti). Nyní se nezávislost centrálních bank opět ocitá v ohrožení, a to nejen v USA, kde je centrální banka Fed otevřeně kritizována prezidentem D. Trumpem, ale i jinde. V letošním roce má dojít například k výrazným personálním změnám ve vedení Evropské centrální banky. Politizace centrálních bank může zkomplikovat měnovou politiku v situaci, kdy nastane další ekonomická recese. -- K nezávislosti centrálních bank viz i s. 66; k chystaným změnám ve vedení ECB viz s. 61-62.-- Překlad článku do češtiny se objevil na webu www.kurzy.cz pod názvem "Centrální banky pod palbou politiků".

Stephen D. Williamson

Low real interest rates, collateral misrepresentation, and monetary policy

Nízké reálné úrokové sazby, zkrusování zajištění a měnová politika

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 10, (2018) No. 4, p. 202-233

Článek se zabývá motivací domácností a bank k falšování kvality zajištění. Tento problém je obzvláště zásadní při existenci nízkých úrokových sazeb, přičemž k jeho zhoršení může přispět konvenční měnové uvolňování. Autor analyzuje možné dopady tohoto fenoménu na konvenční a nekonvenční měnové politiky. - Poznámky.

Daniel Schäfer, Andreas Kröner, Yasmin Osman

Neue Regeln für die Tech-Giganten : Finanzmarkt

Nová pravidla pro technologické giganty : finanční trh

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 59 (25.3.2019), S. 30

Vlády Německa a Francie i orgány bankovního dozoru obou zemí diskutují otázku přizpůsobení dozorových pravidel pro finanční trh nástupu velkých technologických firem. Nyní totiž například německý Spolkový úřad pro dozor nad finančními službami (BaFin) nemůže přímo kontrolovat poskytovatele cloudových služeb pro banky, ale je odkázán na spolupráci s dotčenými finančními institucemi. Budou-li se však v této sféře ve zvýšené míře angažovat velcí hráči, může se stát, že v případě malých bank dojde "k vrtění ocasu psem" a kooperace peněžních domů s regulátory ustane. Podobná situace

pak hrozí i v pojišťovnictví. Do budoucna proto lze podle článku počítat s francouzsko-německou iniciativou v oblasti regulačního rámce i na unijní úrovni, pro niž v německých vládních kruzích už prý existuje označení "digitální unie kapitálových trhů".

Reaching for the elusive 10 % : European banks

Snaha o dosažení unikajících 10 % : evropské banky

The Economist, Vol. 430, (2019) No. 9137, p. 59-61

Evropské banky se potýkají s nízkou rentabilitou vlastního kapitálu (ROE). Investoři by byli spokojeni s ROE nad 10 %, průměrná výše ROE v Evropské unii je však 6,5 %. Evropské banky zároveň zaostávají za USA. Uvádějí se různé příčiny: pozdní reakce regulátorů na finanční krizi v letech 2007-2008, záporné úrokové sazby, přísné kapitálové požadavky či struktura trhu. Prostor pro zlepšení se však objevuje i na straně samotných bank - podle Evropského orgánu pro bankovnínictví (EBA) hospodaří většina bank s poměrně vysokými náklady. -- K problémům evropských bank viz i článek na s. 13-14.

Silke Wettach

Richtig aufräumen geht anders

Správný úklid probíhá jinak

WirtschaftsWoche, Jg. 2019, Nr. 5, S. 40-41

Deset let po finanční krizi stále přetrvávají v bilancích evropských bank miliardová rizika. Politika s nedobytnými úvěry bojuje jen vlažně. Situace se opět vyostřuje především v Itálii. Srovnání se situací ve Spojených státech. Problém státních půjček.

Norbert Häring

Schlechtes Timing : Finanzkrisen

Špatné načasování : finanční krize

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 44 (4.3.2019), S. 13

Článek přibližuje analýzu ekonoma MMF Jihada Daghera "Regulatory Cycles", která srovnává předkrizové situace a následné reakce regulátorů na finanční krize ve vyspělých státech během uplynulých 300 let. Dagher dochází k závěru, že aktéři finančního trhu, politici a regulátoři většinou projevovali přehnaný optimismus ohledně dalšího vývoje ekonomiky v okamžiku jejího přehřívání a růstu investičních bublin. Po nástupu krize pak byly přijaty přísné regulace bank a kapitálových společností, jež ale dříve či později začaly být opět zpochybňovány a rušeny, takže se celá situace mohla opakovat. Určitou výjimkou z pravidla představuje bankovní krize ve Švédsku na počátku 90. let 20. století, která sice přinesla přísnější bankovní dozor, neukončila ale proces liberalizace finančního sektoru. Z toho Dagher vyvozuje, že prostředím se silnými institucemi a minimálním výskytem korupce může zamezovat procyklickému chování regulátorů. - Plný název Dagherovy analýzy zní: "Regulatory Cycles: Revisiting of Political Economy of Financial Crises" (IMF Working Paper WP/18/8). -- K tématu viz také komentář M. Wolfa ve FT č. 40043/2019 (20.3.2019), s. 9.

Zbyněk Kalabis

Střípky z historie centrální banky Čínské lidové republiky

Bankovníctví, Sv. 27, (2019) č. 4, s. 48-49

Seznámení s historickým vývojem, současností a hlavními úkoly centrálního bankovníctví v Číně. Nejprve pohled do historie čínských papírových peněz (jiao zi, vládní papírové peníze), dále k založení a funkcím Centrální banky Číny (People's Bank of China/Čínská lidová banka) v r. 1948. Poté k založení čtyř státem vlastněných obchodních bank v r. 1978 a k navýšení autonomie centrální banky v r. 1995. Součástí je vložený box s informacemi o centrálních bankách ve "zvláštních čínských územích" (Hongkong, Macao, Tchaj-wan) a vybraných asijských regionech (Japonsko, Mandžusko, Korejský poloostrov).

Richard Milne

Swedbank follows Danske's script in Nordic noir

Swedbank následuje scénář psaný Danske v "severoevropském žánru noir"

Financial Times, Vol. 2019, No. 40051 (29.3.2019), p. 17

Po skandálu dánské komerční banky Danske, která přinejmenším nezabraňovala praní peněz občanů zemí bývalého SSSR přes účty své estonské dcery, se do středu pozornosti švédských, estonských i amerických vyšetřovatelů dostává také její švédská konkurentka Swedbank. Podle švédské veřejnoprávní televize

SVT administrovala Swedbank podezřelé transakce v objemu kolem 135 miliard eur. Výkonná ředitelka banky Brigitte Bonnesen, která dříve měla na starosti pobaltský trh, byla již odvolána, důvěryhodnost banky tím ale podle článku ještě zdaleka není zachráněna. Autor také poukazuje na další paralelu s Danske v podobě osobních vazeb mezi manažery banky a vrcholnými představiteli národního bankovního dozoru. -- K tématu viz také články na s. 12, 13 a FT č. 40050/2019 (28.3.2019), s. 1, 12; dále také FT č. 40056/2019 (4.4.2019), s. 9 a FT č. 40058/2019 (6.4.2019), s. 6.

The madness of crowds : cryptocurrencies

Davové šílenství : kryptoměny

The Economist, Vol. 430, (2019) No. 9136, p. 69-71

Před dvěma lety zachvátila svět bitcoinová horečka, bublina však rychle splaskla a cena této kryptoměny klesla na čtvrtinu. Nadšenci v budoucnost bitcoinu nadále věří a současnou situaci považují pouze za přechodnou, podle odborníků se však opětovné zotavení cen spíše nedá očekávat. Příčina spočívá nejen v pozornosti regulátorů, kterou bitcoin během horečky přilákal, ale také v nedostatcích technického rázu, jež jsou s kryptoměnami spojené, a které se i přes nově vznikající slibné projekty nedaří vyřešit. -- Více k opětovnému zdražování bitcoinu viz HN č. 93/2019 (16.5.2019), s. 14.

Marcel Fratzscher, Oliver Gloede, Lukas Menkhoff, Lucio Sarno, and Tobias Stöhr

When is foreign exchange intervention effective? : evidence from 33 countries

Kdy jsou devizové intervence efektivní? : důkazy ze 33 zemí

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 11, (2019) No. 1, p. 132-156

Devizové intervence jsou považovány za kontroverzní finanční nástroj. Na základě dat ze 33 zemí, sledovaných v období 1995-2011, článek zkoumá míru devizových intervencí a jejich dopadů na národní ekonomiku. Autoři považují tento způsob za efektivní, jelikož přispívá ke stabilizaci úrokových sazeb v zemích s režimem úzkého pásma, což bylo prokázáno v 80 % případů. - Poznámky.

Stanislav Hába

Způsoby ukončení kvantitativního uvolňování na příkladech Japonska, Spojeného království a Spojených států amerických

Politická ekonomie, Sv. 67, (2019) č. 1, s. 48-64

Kvantitativní uvolňování je monetární nástroj způsobující nezvyklý nárůst bilanční sumy centrální banky prostřednictvím nákupů cenných papírů. Tento nástroj funguje jako časově omezený a objemově masivní instrument, který silně ovlivňuje sentiment a očekávání tržních účastníků. Specifikem kvantitativního uvolňování je způsob, jakým jej centrální banky zavádějí a opouštějí. Autor nejprve přibližuje teoretický pohled na možné ukončení kvantitativního uvolňování (obecný postup; časový harmonogram a rychlost výstupu; komunikační strategie; nástroje pro hladký výstup). V další části představuje tři příklady států, které mají zkušenosti se zavedením i ukončením kvantitativního uvolňování (Japonsko, USA, Velká Británie), poté porovnává vývoj vybraných indikátorů centrálních bank těchto států před a po oznámení ukončení používání tohoto nekonvenčního měnově-politického nástroje. - Poznámky.

Frank M. Drost, Andreas Kröner

Zweck nicht erfüllt : private Geldanlage

Účel nesplněn : soukromé investice

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 63 (29.3.2019), S. 34-35

Více než rok od nabytí účinnosti směrnice EU o trzích finančních nástrojů (tzv. Mifid II) sílí v Německu kritika této normy jak z řad dotčených finančních institucí, tak z centrální na ochranu spotřebitele. Banky upozorňují na administrativní bariéry v investičním poradenství, které odrazují od této činnosti jak samotné peněžní domy, tak jejich klienty. Ochránci práv spotřebitele zase shledávají, že transpozice Mifid II nevnesla do poradenství slibovanou transparentnost a spolehlivé kvalitativní standardy. Německá vláda proto vyzývá dotčené zájmové skupiny k formulaci vlastních podnětů na změnu směrnice, které by mohly být navrženy Evropské komisi v rámci opětovné kontroly přínosu Mifid II v r. 2020. -- K možnému dopadu Mifid II i na soukromé finanční poradce viz článek na s. 35.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank**Sv. 27, (2019) č. 4**

ČSOB a Mall Group spouští spolupráci v e-commerce (s. 7); Regulační výzvy aneb zdá se, že ještě není vyhráno (s. 10-11) a související anketa na s. 12-13; První čtvrtletí 2019 ve znamení dohledových benchmarků a stanovisek ČNB a EBA (s. 20-23); Může bankovní daň ohrozit příliv investic do České republiky? (s. 24-25); Novelizovaná evropská směrnice proti praní špinavých peněz přináší výrazné změny (s. 26-27); Potenciál hybridního cloudu pro banky (s. 30-31); ČMZRB: Rok 2018 ve znamení historicky nejvyšší podpory podnikání (s. 36-37); Výkladový rámec GDPR bude živým dokumentem - pohled ČBA (s. 40-43); Střípky z historie centrální banky Čínské lidové republiky (s. 48-49).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Andreas Mundt ; rozhovor vedli Dana Heide a Klaus Stratmann

"China hat völlig andere Voraussetzungen"**"Čína má zcela jiné předpoklady"**

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 52 (14.3.2019), S. 6-7

Rozhovor s prezidentem německého antimonopolního úřadu (Bundeskartellamt) A. Mundtem o odlišných podmínkách pro hospodářskou soutěž v Evropě a Číně, debatě o budování tzv. německých či evropských šampionů na pozadí Evropskou komisí zamítnuté fúze mezi firmami Siemens a Alstom a o řízení jeho úřadu s Facebookem ve věci zneužití tržní síly. Podle Mundta bylo rozhodnutí EK ve věci německého Siemensu a francouzského Alstomu správné, neboť je založeno na faktickém stavu hospodářské soutěže a nikoliv na hypotetických budoucích scénářích. Spíše než za budování evropských monopolů a duopolů by se přimlouval za vyšší prosazování zásad reciprocity v přístupu investorů na jednotlivé národní trhy a tvorbu odpovídajících nástrojů např. při udělování veřejných zakázek. Od řízení s Facebookem si Mundt slibuje strukturální změny, které povedou k transparentnějšímu a omezenějšímu nakládání této korporace s daty uživatelů. Před paušálními regulacemi aktérů v digitální sféře by ale upřednostňoval vyšší kompetence antimonopolního úřadu při řešení jednotlivých případů ohrožení hospodářské soutěže a ochrany spotřebitele. -- Téma shrnují také články na s. 1 a 7 a komentář v HB č. 53/2019 (15.3.2019), s. 14.

Ageing is a drag**Stárnutí je otrava**

The Economist, Vol. 430, (2019) No. 9136, p. 74

Poprvé v historii převýšil na celé zeměkouli počet osob starších 65 let počet dětí mladších 5 let. Se stárnutím populace někteří ekonomové spojují jev trvalé stagnace (secular stagnation). Nepotvrzuje se ale, že by starší lidé byli méně produktivní - pokles produktivity souvisí spíše s tím, že ve firmách, kde převažují starší zaměstnanci, bývají méně často přijímány nové technologie. Existují však různá opatření, jak se tomuto poklesu produktivity vyhnout.

Konrad Fischer, Max Härdter, Horand Knaup

Das gefährliche Versprechen**Nebezpečné sliby**

WirtschaftsWoche, Jg. 2019, Nr. 4, S. 26-30

Konec uhlí v Německu by měl umožnit tradičně bohatým revírům nový hospodářský začátek a vznik nových profesí. Jak se tato transformace daří? A jakou roli v ní hraje politika? Naděje na velký převrat se většinou ukazuje jako fatální iluze.

Jim Brunsten, Simon Gray, Clive Cookson

Destination Luxembourg

Lucembursko jako destinace

Financial Times, Vol. 2019, No. 40028 (2.3.2019), sep. sect. (4 p.)

Zvláštní příloha představující Lucemburské velkovévodství jako místo pro investice i život. Lucemburská ekonomika patří mezi nejotevřenější v Evropě, což se zračí i na vysokém počtu zahraničních pracovníků, z nichž mnozí žijí v blízkém příhraničí. To však může představovat potenciální problém pro udržení stávající kvality života, neboť počet každodenních pendlerů roste a do r. 2060 by se mohl více než zečtyřnásobit na 870 tisíc osob. Lucembursko bude muset rovněž přizpůsobit svůj hospodářský model digitalizaci a přísnějším mezinárodním regulacím, které souvisejí s reakcí na finanční krizi v r. 2008 a s bojem proti daňovým rájům. Vláda se proto kromě podpory bytové výstavby, práce z domova a veřejné dopravy zdarma hodlá více zaměřovat na investice do vědy, výzkumu a inovací včetně vesmírných projektů.

Exceptions and rules : Argentina v Japan

Výjimky a pravidla : Argentina vs. Japonsko

The Economist, Vol. 430, (2019) No. 9136, p. 73

Argentina a Japonsko jsou dvě země, které se z makroekonomického hlediska vymykají. Zatímco ještě v 50. letech minulého století převyšoval hrubý domácí produkt na obyvatele v Argentině Japonsko přibližně třikrát, v 70. letech se situace obrátila a dnes je japonský HDP na obyvatele ve srovnání s Argentinou dvakrát vyšší. Obě země mají problém s inflací - Argentina s příliš vysokou, Japonsko s nízkou. A v obou zemích se navzdory ambiciózním opatřením nedaří problém vyřešit. Zdá se, že se obě země chovají, jako kdyby se nacházely situaci svého protějšku: Japonci nadměrně spoří a odmítají zvyšovat mzdy či dividendy, Argentina zase utrácí více, než si může dovolit.

John Plender

Japanification looms for the sluggish eurozone

Těžkopádné eurozóně hrozí "japanizace"

Financial Times, Vol. 2019, No. 40037 (13.3.2019), p. 20

Komentář k analýze ekonomů nizozemské finanční skupiny ING, která přirovnává hospodářskou situaci eurozóny ke dlouhodobě stagnujícímu Japonsku. Jsou zde však i rozdíly, neboť Evropská měnová unie se nepotýká s dlouhodobou deflací a jako celek vykazuje oproti Japonsku zhruba třetinové veřejné zadlužení. Na stejnou trajektorii se ovšem obě ekonomiky dostávají v oblasti demografického vývoje, přičemž zejména státy jižního křídla eurozóny mají v oblasti nezaměstnanosti a hospodářského růstu podstatně horší výsledky než východoasijské ostrovní císařství. Navzdory popsaným rozdílům lze proto očekávat, že pojem "japanizace" se ve slovníku Evropanů přece jen zabydlí, zejména dojde-li k prodloužení období nízkých úrokových sazeb a pokud se nepodaří zmírnit makroekonomické nerovnováhy mezi evropským "Severem" a "Jihem". - Analýza ING byla zveřejněna dne 6.3.2019 pod názvem "The Eurozone's 'Japanification'" (autoři: Carsten Brzeski a Inga Fechner). -- Situace v eurozóně je zasazena do širšího kontextu možné světové "sekulární stagnace" v dalším autorově komentáři ve FT č. 40055/2019 (3.4.2019), s. 20.

Hilde C. Bjørnland, Vegard H. Larsen, and Junior Mair

Oil and macroeconomic (in)stability

Ropa a makroekonomická (ne)stabilita

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 10, (2018) No. 4, p. 128-151

Autoři v článku sledují, jaký vliv má kolísání cen ropy na snižování americké makroekonomické nestability. S pomocí nového keynesiánského modelu se zaměřují na éru tzv. Great Moderation a zkoumají příčiny změn makroekonomických proměnných. Dle autorů malé ropné šoky v tomto období nehrály zásadní roli. - Poznámky.

By Joshua K. Hausman, Paul W. Rhode, and Johannes F. Wieland

Recovery from the Great Depression : the farm channel in spring 1933

Zotavení se z Velké deprese : prostřednictvím redistribuce farmářům na jaře 1933

The American Economic Review, Vol. 109, (2019) No. 2, p. 427-472

Ve druhém čtvrtletí r. 1933 vzrostla v USA průmyslová produkce o 57 %. Autoři v článku ukazují, že významným zdrojem tohoto zotavení byl vliv devalvace dolaru na zvýšení cen zemědělských plodin, které vedlo k růstu příjmů a spotřeby v zemědělských oblastech. Následně došlo i k růstu prodeje automobilů. - Poznámky.

Diande de Waziers, Clovis Kerdrain and Yasmine Osman

The change in the labour share in value added in advanced economies [elektronický zdroj]

Změna podílu práce na přidané hodnotě ve vyspělých ekonomikách

Trésor-economics, No. 234 (2019), p. 1-11

Analýza toho, jak jednotlivé výrobní faktory přispívají k přidané hodnotě, poskytuje užitečné informace pro zjišťování nerovností ve společnosti a trendů soukromé spotřeby. Ke změně v podílu práce či kapitálu na přidané hodnotě může dojít vlivem změny objemu či výše kompenzace (odměny) na jednotku daného výrobního faktoru. Ke zkoumání podílu výrobních faktorů na přidané hodnotě lze použít tzv. dělitelný přebytek (distributable surplus). V článku je rozebrán vývoj podílu práce na přidané hodnotě ve vyspělých zemích, včetně faktorů, které se na tomto vývoji podílejí. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/04/Tresor_Economics_234_2019.pdf

Informatika. Počítače

Heike Anger

Hinterzimmer war gestern : Wettbewerbsrecht

Schůzky v zapadlých salóncích jsou včerejší : soutěžní právo

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 60 (26.3.2019), S. 12

Jako si na přelomu milénia sotva kdo myslil, že se internetový vyhledávač Google někdy dostane do středu pozornosti antimonopolních úřadů, může i zatím stále nová technologie blockchainu představovat v budoucnu vážnou výzvu z hlediska hospodářské soutěže. Článek představuje první úvahy a opatření na úrovni národních antimonopolních úřadů a mezinárodních organizací (OECD, Evropská unie) na regulační podchycení tohoto způsobu decentralizovaného zúčtování a zápisu jednotlivých transakcí, aby bylo zabráněno vzniku kartelů.

Daniel Delhaes, Stephan Scheuer, M. Buchenau, M. Fasse, K. Knitterscheidt, T. Sigmund

Kraftakt für die digitale Zukunft : Milliardenrisiko 5G

Vzepětí pro digitální budoucnost : miliardové riziko jménem 5G

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 56 (20.3.2019), S. 4-5

V Německu byla odstartována dražba frekvencí pro síť 5G a s tím spojených závazků, což by mělo přispět k urychlení digitalizace národního hospodářství a přinést většině domácností rychlejší internet než doposud. Podle důvěrné analýzy Vědeckého institutu pro infrastrukturu a komunikační služby (WIK) pro německý telekomunikační úřad (Bundesnetzagentur) by ovšem náklady na zajištění signálu 5G pro 98 procent obyvatelstva dosahovaly minimálně 54 miliard eur, přičemž pouze s aukcí spojené závazky na zabezpečení veřejné infrastruktury by byly spojeny s výdaji přesahujícími 2,3 miliard eur. Hodnota dražených frekvencí by přitom pro každého ze tří hlavních poskytovatelů telekomunikačních služeb činila jen 1,7 miliard eur. Zřejmě i z toho důvodu někteří vládní politici nevěří, že se uchazečům podaří včas splnit s aukcí spojené závazky a plánují založení státní telekomunikační infrastrukturní společnosti, která by sama prováděla výstavbu stožárů v místech se slabým signálem, jež by si pak telekomunikační společnosti musely povinně převzít do své správy jako podmínku své účasti na další aukci v r. 2025. -- Téma shrnuje článek na s. 1.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Jim O'Neill ; rozhovor vedli Kerstin Leitel a Carsten Volkery

"Wir sollten den Brexit abhaken"

"Brexit bychom měli už konečně vyřídit"

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 50 (12.3.2019), S. 8

Rozhovor s ředitelem think-tanku Chatham House, členem britské Sněmovny lordů a bývalým hlavním ekonomem banky Goldman Sachs J. O'Neillem o brexitu a problémech britského hospodářství. Odvrácení vystoupení Velké Británie z EU nepovažuje za reálné, nebude-li si to v průzkumech veřejného mínění přát alespoň 60 procent respondentů. Nicméně i ten nejhorší brexitový scénář by ekonomice způsobil menší škody, než ji v uplynulých deseti letech stála chronicky nízká produktivita. Právě tento ukazatel pokládá O'Neill za zdvižený prst, který přímo ohrožuje jakékoli britské aspirace v budoucnosti. Investice do vzdělávání, regionálního rozvoje a snižování mezigeneračních nerovností budou klíčovými úkoly, a proto O'Neill ani neočekává, že by se ze Spojeného království po brexitu mohl stát daňový ráj. -- Komentář k nízkému přírůstku produktivity práce ve Velké Británii viz FT č. 40051/2019 (29.3.2019), s. 11.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Hospodářské noviny

Sv. 63, (2019) č. 82 (29.4.2019)

Česko a EU jsou spolu už 15 let: na členství v Unii Česko vydělalo, funguje v ní ovšem obtížně (s. 1-3) i další příspěvky speciálu k výročí vstupu ČR do EU; Jak vyrůst na dotacích (s. 4) a komentář na s. 5; Eurem platí 340 milionů Evropanů, Češi ho stále odmítají (s. 5); Byl vstup Česka do EU dobrým krokem? - názor T. Sedláčka a V. Klause (s. 7); Nejsem federalista - rozhovor s předsedou Evropské komise J.-C. Junckerem (s. 8-9).

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Gabriel Felbermayr ; rozhovor vedl Bert Losse

"Volkswirte sind keine Chefdogmatiker"

"Ekonomové nejsou autoritativní dogmatici"

WirtschaftsWoche, Jg. 2019, Nr. 1-2, S. 40-41

Rozhovor s novým šéfem Institutu pro světovou ekonomiku (IfW), profesorem ekonomie Gabrielem Felbermayrem, o jeho reformních plánech, obratu v nauce o národním hospodářství a nejlepší strategii v celním konfliktu s D. Trumpem.

Jan Kaucký

Cla a jejich význam

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2019, č. 1, s. 42-43

Příspěvek představuje a charakterizuje jednotlivé účely cla (fiskální, ochranný, odvetný, vyrovnávací a vyjednávací). Dále zmiňuje celní sazebník, správné zatřídění zboží do celního sazebníku a aktuální problematiku odvetného cla. - Poznámky.

Deutsche Bundesbank

Die deutsche Zahlungsbilanz für das Jahr 2018 = German balance of payments in 2018

Německá platební bilance za rok 2018

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 71, (2019) Nr. 3, S. 17-42

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 71, (2019) No. 3, p. 17-41

Příspěvek představuje vývoj zahraničněobchodních aktivit Německa v r. 2018 a jejich promítnutí do platební bilance za tento rok. Přebytek běžného účtu platební bilance se vzhledem k HDP opětovně snížil na 7,25 procent a v absolutním vyjádření činil 246,5 miliard eur. Podle článku lze s poklesem přebytku běžného účtu počítat minimálně do r. 2020, Německo by se však nadále mělo pohybovat nad hranicí 6 procent, kam spadají ekonomiky přispívající k tvorbě makroekonomických nerovnováh. Přebytek zahraničního obchodu se zbožím (obchodní bilance) podruhé po sobě klesl, a to na 228 miliard eur,

ostatní položky platební bilance ale vykazovaly rostoucí tendence. Součástí článku jsou zvláštní kapitoly věnované analýze faktorů určujících výši čistého německého vývozu dle modelu DSGE, vývoji míry vyplácených podílů na zisku německými podniky a souvislosti mezi tuzemskými úsporami firem a jejich přímými investicemi v zahraničí. - Poznámky -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Emily Feng, David Pilling

China's hidden investment drive

Opomíjená čínská investiční mrštnost

Financial Times, Vol. 2019, No. 40050 (28.3.2019), p. 7

Masivní investiční projekty čínských státních podniků v Africe jsou předmětem debat ohledně své přínosnosti pro ekonomiku tohoto kontinentu. Téměř stranou veškeré pozornosti přitom zůstávají investiční aktivity malých a středních čínských firem, které zahrnují řadu odvětví od maloobchodu po strojírenství a jež mají přinejmenším stejný potenciál pro modernizaci a změnu struktury afrického hospodářství. Článek se zaměřuje zejména na podnikatele z Říše středu v nejlidnatějším africkém státě, Nigérii.

Bernardo S. Blum, Sebastian Claro, Kunal Dasgupta, and Ignatius J. Horstmann

Inventory management, product quality, and cross-country income differences

Řízení zásob, kvalita produktu a rozdíly ve výši příjmů mezi státy

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 11, (2019) No. 1, p. 338-388

Pevně stanovené ceny dodávek zboží a rozhodování o řízení skladových zásob hrají klíčovou roli v mezinárodním obchodu. Autoři poukazují na fakt, že exporty z chudých zemí jsou výrazně nákladnější, než ty ze zemí bohatších. Z provedených analýz vyplývá, že rozdílné náklady na přepravu z téměř 40 % korespondují s rozdíly v příjmu jednotlivých zemí. Napětí na trhu je důležitým důvodem, proč je napříč zeměmi odlišná kvalita životní úrovně a podle autorů ovlivňuje také to, jak jsou dané země schopny zlepšovat kvalitu vyráběných produktů. - Poznámky.

Jan D. Bonhage

Investitionsprüfungen - The panda in the room

Kontroly investic aneb panda v pokoji

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 13, S. M4-M5

Komentář ke změnám v německé a unijní legislativě v oblasti kontroly přímých zahraničních investic ze třetích zemí. Autor představuje změny ve vládním nařízení německé vlády o obchodních vztazích se zahraničím (Außenwirtschaftsverordnung) z let 2017 a 2018, kde došlo ke specifikaci a rozšíření oblastí tzv. kritické infrastruktury kvůli intenzivnějšímu a delšímu prověřování vstupu zahraničního investora. Rovněž byl z 25 na 10 procent snížen i práh investorem získaných hlasovacích práv v podniku, od něhož jsou tyto vládní kontroly přípustné. Nařízení EU č. 2019/452 s účinností od 11.10.2020 německou normu podle článku obohatí o mechanismus kooperace mezi členskými státy EU a Evropskou komisí, které budou moci k prověřované investici podávat svá stanoviska. Při naplňování těchto norem se autor přimlouvá za uvážlivý postup, aby při vši snaze o posílení pozice EU zejména ve vztahu k Číně nebyly hozeny přes paluby výdobytky volné hospodářské soutěže a tržních mechanismů. -- Na úrovni EU se změnami v oblasti přímých zahraničních investic zabývá také článek v čas. Global Trade and Customs Journal (č. 2/2019, s. 56-65).

Barry Eichengreen

Trade policy and the macroeconomy

Obchodní politika a makroekonomie

IMF Economic Review, Vol. 67, (2019) No. 1, p. 4-23

Úvodní příspěvek časopisu se tematicky zaměřuje na vzájemné souvislosti mezi obchodní politikou a makroekonomikou. Autor reaguje na politiku uplatňovanou americkým prezidentem D. Trumpem, jenž tvrdí, že restriktivní obchodní politika zahrnující cla a dovozní kvóty přispěje k pozitivnímu vývoji americké ekonomiky. Text rozebírá dopady této politiky v současném kontextu pohyblivých směnných kurzů a měnového kapitálu. Závěrem přichází s tvrzením, že dopady liberalizace ekonomik, respektive zavádění cel, jsou závislé na kontextu a okolnostech a přináší srovnání jejich krátkodobých a dlouhodobých účinků. - Poznámky.

Podnik a podnikání

Lukáš Kvašňák

Brusel prinesie jednoduchšie pravidlá pre dlžníkov : reštrukturalizácia

Trend, Sv. 29, (2019) č. 10, s. 23

Slovensko patří od r. 2017 mezi země s nejpřísnější legislativou v oblasti podnikových restrukturalizací v EU, podle současných pravidel musí dlužník uhradit i nezajištěným věřitelům minimálně polovinu z hodnoty jejich pohledávky. Po změně právní úpravy se počet povolených restrukturalizací výrazně snížil. Ukazuje se, že zpřísnění pravidel se může stát v době zpomalení hospodářského růstu nebo krize pro oddlužení problémem. Autor krátce představuje připravovanou směrnici EU o rámcích preventivní restrukturalizace, která přináší zmírnění pravidel oddlužení v porovnání se slovenskou právní úpravou (mimo jiné rozšíření možnosti oddlužení mimo soudy, vytvoření systému včasného varování, možnost preventivní restrukturalizace). -- Blíže k obsahu směrnice viz Právní rádce č. 4/2019, s. 12-13 a Ekonom č. 20/2019, s. 44-45.

James Shotter

Investors beware rising state meddling in Polish enterprises

Investoři, dejte si pozor na rostoucí vměšování se státu do polských podniků

Financial Times, Vol. 2019, No. 40044 (21.3.2019), p. 12

Polská ekonomika vykazuje v evropském srovnání nadprůměrný růst, a může tak být přitažlivá pro zahraniční investory. Na druhé straně však podle autora komentáře roste vliv stranické politiky při nominaci vedoucích manažerů ve státních a státem kontrolovaných podnicích, které v národním hospodářství nadále hrají významnou roli. Tento trend je možné pozorovat od r. 2015, kdy se dostala k moci vláda strany Právo a spravedlnost. Článek připomíná, že z korporací kontrolovaných státem v indexu varšavské burzy WIG20 nedošlo k obměně vedení pouze u největší polské komerční banky PKO BP. O odborných předpokladech nových šéfů pro výkon svěřených funkcí přitom mnohdy panují pochybnosti.

Frank Specht, Jan Hildebrand, Sebastian Matthes

Probleme nach dem Start : Start-up-Finanzierung

Problémy po startu : financování start-upů

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 62 (28.3.2019), S. 4-5

Mezi německými ekonomy, manažery a podnikateli roste obava, že kvůli nedostatečné výši investičního kapitálu na podporu mladých technologických start-upů ztratí německá ekonomika na své konkurenceschopnosti. Německá akademie technických věd (Acatech), státní rozvojová banka KfW a Německá burza proto vytvořily zvláštní fórum zahrnující zástupce start-upů, bank, investorů a akademické obce, aby zmapovalo situaci a vypracovalo návrhy možných řešení. Výsledná zpráva fóra tvrdí, že z tuzemských zdrojů je problematické získat již investiční kapitál nad 10 milionů eur. Roste tak riziko výprodeje domácího know-how do zahraničí. Rovněž v rámci podpory start-upů zatím neexistují ustálené postupy jako v USA. Za nejpálčivější problém ale autoři zprávy považují vysoké požadavky na vlastní kapitál pro banky, pojišťovny a penzijní fondy. -- K tématu viz také článek na s. 1 a rozhovor na s. 5; ke start-upové scéně a její podpoře ve Švédsku viz článek na s. 20-21.

Jakob Blume, Kathrin Witsch

Schwierige Schatzsuche

Obtížné hledání pokladu

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 58 (22.3.2019), S. 14-15

V saském Cínovci (Zinnwald) plánuje těžbu lithia německá společnost Deutsche Lithium, neboť zde předpokládá ložisko tohoto prvku v objemu 125 tisíců tun. Podle článku je ovšem otázka, zda by se těžba vůbec vyplatila kvůli nízké koncentraci lithia v tamních horninách, která je oproti pevným ložiskům v Austrálii či Kanadě na méně než třetinových hodnotách. Ve prospěch plánů Deutsche Lithium nehovoří ani krach jednoho z jejích hlavních podílníků, výrobce fotovoltaických panelů Solarworld, nebo pokles ceny lithia na světových trzích. Ředitel společnosti Armin Müller však věří v oživení poptávky v souvislosti s rozvojem elektromobility. -- K světovému trhu s lithiem viz článek na s. 15.

Joaquin Blaum, Claire Lelarge, and Michael Peters

The gains from input trade with heterogeneous importers

Zisky z obchodu s vklady heterogenních dovozců

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 10, (2018) No. 4, p. 77-127

Příspěvek se zabývá mezinárodním obchodem s vklady, jímž se firmy snaží redukovat své produkční náklady a tím snižovat ceny výrobků pro spotřebitele. Autoři přicházejí s metodologií, s jejíž pomocí měří, jak jsou ceny prodávaného zboží ovlivňovány obchodem se zahraničními vklady, přičemž berou v úvahu jejich heterogenitu. - Poznámky.

The trouble with tech unicorns

Potíže s technologickými jednorožci

The Economist, Vol. 430, (2019) No. 9139, p. 11

V současné době dochází ke vstupu různých technologických firem (jako např. Uber) na burzu prostřednictvím tzv. primárního úpisu akcií (IPO). Hodnoty těchto firem dosahují závratných výší, jejich model podnikání je ale problematický. Technologické start-upy sice disponují širokou základnou uživateli a módními a inovativními produkty, zároveň se však potýkají s nízkou ziskovostí. Bariéry vstupu na trh nejsou tak velké, jak se někdy uvádí; uživatelé nebývají věrní konkrétní firmě a vzrůstá tlak na regulaci v této oblasti. -- Podrobněji k tématu i článek na s. 23-26.-- Sdíleným taxislužbám a jejich modelu podnikání se věnuje článek v č. 9140/2019 na s. 58.

Norbert Häring

Unternehmen werden zu Sparbüchsen : Investitionsschwäche

Z podniků se stávají spořicí kasičky : slabé investice

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 49 (11.3.2019), S. 13

Navzdory vysoké ziskovosti a značnému snížení úroků se ve vyspělých státech stále málo investuje, což jde proti tradičním učebnicovým poučkám. Podle ekonomek Mai Chi Dao z MMF a Chiary Maggi z Northwestern University však neinvestované zisky firem stoupají už od počátku 90. let 20. století. Úspory zvláště rostou u těch největších koncernů, které se stávají "kasičkami" pro své podílníky. Příčiny tohoto vývoje Dao a Maggi spatřují ve vývoji podnikového zdanění a klesajícím podílu zaměstnanců na tvorbě přidané hodnoty firemních aktivit. Ekonomové Ernest Liu, Atif Mian a Amir Sufi z univerzit v Princetonu a Chicagu oproti tomu uvádí jako hlavní kořen nízkých investic pokles úrokové hladiny, který přímo spojuje s trendem rostoucí tržní koncentrace. Jejich teze tak konkuruje vysvětlením založeným na tzv. sekulární stagnaci, jež nevidí problém na straně nabídky, nýbrž poptávky, respektive obtížné realizovatelnosti záporných úrokových sazeb. - Analýza MMF nese titul "The Rise in Corporate Saving and Cash Holding in Advanced Economies: Aggregate and Firm Level Trends", IMF Working Paper (WP/18/262); druhá studie vyšla pod názvem "Low Interest Rates, Market Power, and Productivity Growth" jako NBER Working Paper č. 25505.

Zákon o sociálním podniku

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 7, s. II (aktualita)

Informace o připravovaném zákonu o sociálním podniku v ČR. Návrh stanoví povinnosti subjektů se statutem sociálního podniku, mezi něž patří dosahování společenského prospěchu, využití více než poloviny zisku na společensky prospěšné účely, zohledňování environmentálních principů, veřejnost údajů o konečných vlastnících a zvýšené informační povinnosti vůči zaměstnancům. Článek uvádí, že bude udělován též status integračního sociálního podniku těm subjektům, které budou zaměstnávat nejméně 30 % osob ze znevýhodněných skupin. Charakterizuje podmínky pro získání statusu sociálního podniku, opatření proti zneužívání tohoto statusu, povinnosti sociálního podniku i sankce za porušení některých povinností. Vymezuje také oblasti, na které může být sociálnímu podniku poskytnuta podpora.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Petr Jedlička

Statistika pojistného podvodu za rok 2018

Pojistný obzor, Sv. 2019, č. 1, s. 30-31

V r. 2018 prověřily pojišťovny sdružené v ČAP celkem 10 325 podezřelých pojistných událostí, ve kterých odhalily pojistné podvody v celkové hodnotě 1,299 mld. Kč. Průměrná částka odhaleného pojistného podvodu vzrostla o 18 % a dosahuje 232 000 Kč. Rozhodující objem z celkové prokázané částky připadá na odvětví pojištění majetku a odpovědnosti. Příspěvek přináší také meziroční srovnání s r. 2017. Autor uvádí, že pojišťovny věnují maximální úsilí vývoji a zdokonalování systémů na odhalování pojistných podvodů z důvodu prevence a rozkrýví tohoto protiprávního jednání, a představuje systém SVIPO II. Plný text dostupný z: <http://www.pojistnyobzor.cz/archiv>

Pavel Macek

V. AML směrnice a její možné dopady na pojišťovnický sektor

Pojistný obzor, Sv. 2019, č. 1, s. 12-14

V ČR aktuálně probíhají přípravné práce na transpozici tzv. 5. AML směrnice (č. 2018/843/EU) do českého zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Autor přibližuje změny, které směrnice přinese do oblasti pojišťovnictví. Primárně se rozšiřuje okruh povinných osob, na jejichž činnost se směrnice vztahuje, mezi nové subjekty patří zejména auditori a daňoví poradci, pokud jejich činnosti pojišťovna využívá. Další dotčenou oblastí je používání virtuálních měn, sektorově orientované posouzení rizik, zahrnutí elektronického podpisu podle eIDAS do primárního procesu identifikace klienta i hloubkové kontroly klienta. Změny mají také přispět ke zprůhlednění vlastnických struktur, ochraně oznamovatelů podezřelých obchodů proti odvetným krokům v zaměstnání a k dohledu nad skupinovými strategiemi. - Poznámky. -- Více ke směrnici 5MLD viz Bankovníctví č. 4/2019, s. 26-27. Plný text dostupný z: <http://www.pojistnyobzor.cz/archiv>

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Pojistný obzor : časopis českého pojišťovnictví

Sv. 96, (2019) č. 1

Co přináší ePrivacy (s. 7-9); Zavedení dobrovolného zdravotního pojištění se stále odkládá (s. 10-11) a anglický překlad na s. 49-50; V. AML směrnice a její možné dopady na pojišťovnický sektor (s. 12-14); Priority evropské agendy pro rok 2019 (s. 16-17); Statistika ČAP po implementaci IFRS 17 (s. 21-22); Ochrana proti kybernetickým útokům (s. 23); První statistické výsledky pojistného trhu za rok 2018 (s. 24-25); Statistika pojistného podvodu za rok 2018 (s. 30-31); Globální ekonomika a pojišťovnictví do roku 2020 (s. 32-35).

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Tereza Opálková, Martin Cupal

Vývoj cen nemovitostí od nabídky do uskutečnění transakce

Soudní inženýrství, Sv. 30, (2019) č. 1, s. 9-13

Článek se zabývá sledováním nabídkových cen nemovitostí až do realizace tržní transakce jako ukazatele efektivity trhu. Tento mikroekonomický výzkum by měl určovat jak cenové rozdíly mezi nabídkovými a realizovanými cenami, tak i dobu trvání prodeje každé entity vybraného trhu a segmentu. Výzkum zahrnuje dva segmenty trhu s nemovitostmi v České republice: rodinné domy a zemědělské pozemky. Data jsou kontinuálně shromažďována od března 2017. Aktualizována jsou jednou týdně, aby bylo možné určit dobu trvání nabídky, nabídkovou cenu a realizovanou (tržní) cenu. Údaje o realizovaných cenách byly získány z katastru nemovitostí. Dílčí výsledky tohoto výzkumu jsou uplatnitelné jako vstupy do komparativní metody ocenění. - Poznámky.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

#EconomistsToo : women in economics

#EconomistsToo : ženy v ekonomii

The Economist, Vol. 430, (2019) No. 9135, p. 62-63

Ženy působící v ekonomické akademické profesi se častěji než v jiných vědních disciplínách setkávají s diskriminací. V současné době jsou prováděny různé výzkumy na toto téma. Sama Americká ekonomická asociace již přijala různá opatření, která napomohou nastolit rovnější prostředí a vyřešit některé problémy. - Název článku odkazuje na známé hnutí #Metoo upozorňující na problematiku sexuálního obtěžování. -- Viz i článek na s. 13-14. -- K tématu viz i příspěvky v časopise Journal of Economic Perspectives č. 1/2019, s. 3-60.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce a mzda

Sv. 67, (2019) č. 5

Stravné při tuzemských pracovních cestách (s. 8-13); Přechod práv a povinností z pracovněprávních vztahů při převodu závodu (s. 20-25); Dopady dlouhodobé nepřítomnosti zaměstnance do zdravotního pojištění (s. 31-34); OECD: Jak se liší hrubá a čistá mzda (s. 41-43); Výpověď z pracovního poměru a podpis mechanickými prostředky - judikát (s. 44-46).

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]

Sv. 14, (2019) č. 6

GDPR - meze ochrany soukromí zaměstnance na pracovišti (s. 3-7); Srážky ze mzdy - novela od 1.7.2019 (s. 8-10); Stanovení odvodů za porušení rozpočtové kázně - nový pokyn GŘ D-38 (s. 11-12); Přestávky v práci - právní souvislosti s pracovní dobou (s. 17-20); Důvody pro okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnavatelem (s. 30-35); Zákon o daních z příjmů - novela (s. 40-41); Mzdový list, včetně evidence příjmů od daně z příjmů osvobozených (s. 45-46); Sleva na dani z příjmů za umístění dítěte (2.) (s. 49-52); Zdanění a odvody z autorských honorářů (s. 53-54); Zdravotní pojištění a zdravotní péče při cestách do zahraničí (s. 58-61); Místní poplatky (s. 70-73).

Právo

Petr Novotný

(R)evoluce ochranných známek

Právní rádce, Sv. 27, (2019) č. 3, s. 38-40

Od ledna 2019 se v českém známkovém právu setkáváme s novým pojetím ochranných známek a jednotlivých procesních úkonů v závislosti na transpozici evropské směrnice č. 2015/2436/EU provedené zákonem č. 286/2018 Sb., který přinesl novelu zákona o ochranných známkách. Za jednu ze stěžejních změn autor označuje změnu samotné definice toho, jaká označení mohou tvořit ochrannou známku. Do českého práva se dostaly takové druhy ochranných známek jako poziční, se vzorem, zvukové, pohybové, multimediální či holografické. Mezi další novinky patří certifikační známky, nový procesní institut zahájení řízení o prokazování užívání ochranné známky v námitkovém řízení, změna lhůty pro podání připomínek, zrušení možnosti omezení rozsahu ochrany a přenesení plné zodpovědnosti za hlídání koliznosti nově podávaných přihlášek na vlastníky starších práv. - Poznámky.

Kateřina Mandulová

Evropa žádá on-line obchod bez hranic

Právní rádce, Sv. 27, (2019) č. 3, s. 41

Evropská komise a národní soutěžní úřady usilují o zrušení bariér přeshraničního elektronického obchodu a chtějí naplnit strategii jednotného digitálního trhu v EU. Příspěvek upozorňuje na riziko sankcí pro podnikatele za obchodní praktiky omezující přeshraniční prodej zboží a služeb zákazníkům z jiných členských států. Přibližuje některá smluvní omezení v oblasti využívání internetu, která jsou v EU zakázána (omezení pasivních prodeju, zeměpisné blokování).

Stanislav Pšenička

Financování politických stran po novele č. 302/2016 Sb.

Správní právo, Sv. 52, (2019) č. 2, s. 84-95

Článek se zabývá dopady zákona č. 302/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, na financování politických stran. Autor nejprve představuje závěry Ústavního soudu v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 11/17 z prosince 2017, který byl reakcí na podání návrhu na zrušení této novely. Návrhem byla napadnuta právní úprava politických institutů, omezení možnosti politických stran pro získání úvěru pouze na bankovní a platební instituce a jejich pobočky se sídlem na území ČR a stanovení maximální výše daru pro politickou stranu od jedné a téže osoby. Dále autor provádí vlastní empirické zkoumání dopadů zákona č. 302/2016 Sb. a zjišťuje, že v jeho důsledku nedošlo k významným dopadům na politické strany co do snížení celkového objemu darů či jejich podílu vůči příspěvkům ze státního rozpočtu. Nedochozí k významnému omezení soukromého financování politických stran ani k jejich administrativnímu zatížení. - Poznámky.

Pavel Mates, Tomáš Lechner

GDPR a správní řád

Správní právo, Sv. 52, (2019) č. 2, s. 96-106

Článek se zabývá rozбором dopadů právní úpravy ochrany osobních údajů v Obecném nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) na správní řízení v ČR. Pozornost je věnována zejména problematice zpracování osobních údajů při identifikaci dotčených osob, v souvislosti s podáním, doručováním, dokazováním a vedením spisu v návaznosti na povinnosti plynoucí též ze zákona o archivnictví a spisové službě. Autoři dovozují, že implementace GDPR by neměla přinést pro aplikační praxi v oblasti správního řízení žádné významnější problémy. - Poznámky.

Robert Krč, Petr Bouda

Konkurence uveřejňování smluv podle zákona o registru smluv a podle zákona o zadávání veřejných zakázek

Správní právo, Sv. 52, (2019) č. 2, s. 115-123

Autoři provádějí komparaci zákona o registru smluv a zákona o zadávání veřejných zakázek se zaměřením na právní aspekty povinného zveřejňování smluv veřejného sektoru. Vysvětlují, jakým způsobem tyto zákony zkoumanou oblast upravují, a poukazují na styčné body. Věnují se okruhu povinných subjektů veřejného sektoru, participaci kontrahentů, účinnosti smluv, sankcím za neuveřejnění smlouvy, finančním hranicím a rozsahu povinně uveřejňovaných údajů, formě uzavírání smluv, lhůtám a místu uveřejnění i možností uveřejňovat pouze dle zákona o registru smluv. V závěru zdůrazňují vhodnost sjednocení některých aspektů právní úpravy v rámci zkoumaných zákonů, zejména lhůty pro zveřejňování smluv a výjimky ze zveřejňování určitých smluv. - Poznámky.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích)

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 6, příl. Legislativa s. II

Informace o připravované vládní novele zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, jejímž cílem je podpořit konkurenci na trhu elektronických komunikací a soutěž uvnitř oligopolní struktury trhu. K tomu by mělo přispět omezení možnosti požadovat úhradu v případě ukončení smluv na dobu určitou a legislativní podpora "one stop shopu" v případě přenesení čísla, aby přitom účastník nebyl odrazován složitostí administrativního postupu. Navrhuje se zkrácení lhůty pro zánik smlouvy v případě přechodu mezi operátory na 2 dny i upuštění od úhrady spojené s předčasným ukončením smlouvy na dobu určitou, pokud skončí do 3 měsíců od jejího uzavření.

Jan Kupčík

Negativa cenové regulace prostřednictvím zákona o významné tržní síle

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 6, s. 197-203

Příspěvek se zaměřuje na vybranou složku regulace na základě zákona o významné tržní síle, a to na regulaci cenovou. Autor nejprve popisuje předchozí a současný stav ustanovení zákona o významné tržní síle č. 395/2009 Sb. upravujících otázky stanovování cen. Následně analyzuje, jak je na ekonomickou skutečnost cenové regulace nahlíženo tímto zákonem. Autor zastává názor, že zákon

o ochraně hospodářské soutěže a zákon o cenách jsou pro regulaci cen v tržním prostředí dostatečné, a zákon o významné tržní síle je v podobě, jak je vykládán ÚOHS, nadbytečný a příliš restriktivní. - Poznámky.

Vladislava Dokoupilová

Novela insolvenčního zákona od 1.6.2019

Daně a právo v praxi, Sv. 24, (2019) č. 4, s. 8-9

Autorka představuje zákon č. 31/2019 Sb., který novelizuje insolvenční zákon, a je účinný od 1.6.2019. Tato novela přináší mírnější podmínky pro dlužníky usilující o proces oddlužení a umožňuje širšímu spektru osob v tzv. dluhové pasti dosáhnout na zákonnou možnost oddlužení. Článek podrobněji seznamuje s možnými variantami splnění oddlužení plněním splátkového kalendáře, dále se zjednodušením podání návrhu na povolení oddlužení, způsoby oddlužení, rozšířením důvodů na zamítnutí návrhu i možností přerušení řízení z důležitých důvodů.

Kateřina Eichlerová

Obchodní korporace s účastí státu (v širším slova smyslu) a právo veřejnosti na informace

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 7, s. 234-248

Autorka zvažuje rozsah informační povinnosti obchodní korporace s účastí státu nebo územního samosprávného celku (zejména a.s. nebo s.r.o.). Nejprve pojednává o ústavněprávním rámci informační povinnosti státních orgánů na straně jedné a soukromých právnických osob na straně druhé. Poté stručně přibližuje přístup zákonodárce ke stanovení informační povinnosti "nestátních" obchodních korporací. Charakterizuje také podniky s účastí státu (state-owned enterprise) a uvádí, že klíčovým zjištěním pro zodpovězení otázky, jaké informační povinnosti se na tyto podniky vztahují, je jejich zařazení mezi právnické osoby veřejného práva nebo právnické osoby soukromého práva. Dále se zaměřuje na rozsah, v jakém se na podniky s účastí státu vztahuje zákon o registru smluv, s důrazem na výklad pojmu obchodní výjimky. Zvažuje také otázku, zda má být obchodní korporace s účastí státu považována za veřejnou instituci, resp. zda má být povinným subjektem podle zákona o svobodném přístupu k informacím. - Poznámky.

Patrik Kurz

Oddlužení podnikatelů

Obchodní právo, Sv. 28, (2019) č. 3, s. 27-37

Článek pojednává o přípustnosti oddlužení podnikatelských subjektů a fyzických osob s dluhy z podnikatelské činnosti a shrnuje předcházející a aktuální právní úpravu. Dále nastiňuje pravděpodobný vývoj právní úpravy ve vazbě na projednávanou směrnici Evropské komise. Článek obsahuje nástin vývoje dostupnosti oddlužení, stanoviska vrchních soudů, aktuální výhled oddlužení podnikatelů, problematiku veřejnoprávních dluhů i očekávané změny v oddlužení podnikatelů. - Poznámky. -- Více o připravované evropské směrnici viz HN č. 83/2019 (30.4.2019), s. 1 a 7.

Adam Talanda, Iveta Talandová, Filip Plašil

Postavení nepominutelného dědice

Ad Notam, Sv. 25, (2019) č. 1, s. 27-41

S ohledem na nejednotnost názorů na postavení nepominutelného dědice v právní teorii i praxi se článek zabývá postavením nepominutelného dědice, který není dědicem v důsledku opatření zůstavitele. Autoři rozebírají hmotněprávní a procesní postavení nepominutelného dědice s právem na povinný díl v penězích i hmotněprávní a procesní postavení nepominutelného dědice bez práva na povinný díl, v rozboru se opírají o judikaturu vyšších soudů. Věnují se také otázce závaznosti usnesení o určení obvyklé ceny pozůstalosti pro (vyděděného) nepominutelného dědice. V závěru formulují práva opominutého a vyděděného nepominutelného dědice. - Poznámky.

Markéta Křížáková, Věra Honusková

Reforma Společného evropského azylového systému

Jurisprudence, Sv. 28, (2019) č. 2, s. 13-22

V souvislosti s uprchlickou krizí r. 2015 se ukázalo, že Společný evropský azylový systém (SEAS), který je v Evropské unii vytvářen od r. 1999, neumožňuje fungování v krizovém režimu v případě nestandardní situace. Aktuálně probíhají složitá vyjednávání o sedmi legislativních návrzích reformy SEAS, které předložila EK v r. 2016. Přestože se na většině z nich podařilo najít konsenzus, problematickým

zůstává zejména návrh nařízení Dublin IV. Článek se zaměřuje na dílčí aspekty tří z návrhů: nařízení Dublin IV (automatický relokační mechanismus, možnost povinného posouzení nepřijatelnosti žádosti již před určením příslušného členského státu), kvalifikační nařízení (pravidelný přezkum udělené mezinárodní ochrany) a procedurální nařízení (pojetí "bezpečné země" a unijní seznamy těchto zemí). Předmětem zájmu jsou změny reagující na neschopnost reakce SEAS v případě příchodu většího počtu osob. - Poznámky.

Kateřina Staňková, Martin Kopa

Veřejné stavebnictví čekají změny. [2.]

Právní rádce, Sv. 27, (2019) č. 3, s. 52-57

Autoři informují o připravované rekodifikaci veřejného stavebního práva v ČR. V této části přibližují návrhy změn v oblastech elektronizace stavební agendy, povolovacího procesu a soudního přezkumu činností stavebního úřadu a územně plánovací dokumentace. Popisují koncepci navrhovaného stavebního informačního systému, zavedení jednotného správního řízení, které je vedené specializovaným stavebním úřadem a směřuje k vydání jediného rozhodnutí o povolení stavby ve stanovené lhůtě, i změny v soudním přezkumu v řízení o správních žalobách ve stavebních věcech a v soudním přezkumu územně plánovací dokumentace. - Poznámky. -- Viz také Obec & finance č. 2/2019, s. 24.

Jakub Drápal

Vztah výše pokuty a majetku pachatele (zejména) ve správním právu

Správní právo, Sv. 52, (2019) č. 1, s. 1-18

Článek se zabývá otázkami, ve kterých případech a jakým způsobem je vhodné zohlednit majetkové poměry pachatele při ukládání pokuty. Z hlediska teorie staví zejména na O'Malleyho rozdělení pokut na trestní a regulatorní. Autor přibližuje, jakými způsoby je možné zohlednit majetkové poměry při ukládání pokut ve správním právu a u kterých skupin přestupků je to vhodné (za splnění určitých podmínek týkajících se zejména dostatečně široké sazby). Na závěr rozebírá metodiku trestání insolvenčních správců Ministerstvem spravedlnosti, která naplňuje požadavky na zásadové ukládání pokuty a principiálního zohlednění majetkových poměrů pachatele. Metodika je představena jako možný vzor pro ostatní správní orgány. - Poznámky.

Statistika. Demografie. Sociologie

Yunus Aksoy, Henrique S. Basso, Ron P. Smith, and Tobias Grasl

Demographic structure and macroeconomic trends

Struktura obyvatelstva a makroekonomické trendy

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 11, (2019) No. 1, p. 193-222

Autoři analyzují, jaké efekty mají demografické změny na dlouhodobé klíčové makroekonomické trendy. Předmětem šetření je 21 ekonomik OECD, které jsou sledovány v rozmezí let 1970-2014. Autoři předpokládají, že vlivem stárnutí populace a nízké porodnosti dojde ke snížení objemu produkce, investic a reálných úrokových sazeb v rámci těchto zemí. Článek také dokládá souvislost demografické struktury země s mírou inovací a přichází s předpovědí, že demografické faktory v budoucnu sníží průměrný dlouhodobý růst HDP ve zkoumaných státech o 0,64 %. - Poznámky.

Ron S. Jarmin

Evolving measurement for an evolving economy : thoughts on 21st century US economic statistics

Vývoj metod měření pro vyvíjející se ekonomiku : myšlenky k hospodářské statistice v USA ve 21. století

The Journal of economic perspectives, Vol. 33, (2019) No. 1 (Winter), p. 165-183

Hospodářská statistika v USA je založena na metodě výběrového šetření, v poslední době však klesá míra návratnosti dotazníků, čímž rostou náklady a je ohrožena i kvalita průzkumů. Nynější statistické metody navíc byly vytvořeny v minulém století, nemusí tedy odrážet některé aspekty rychle se vyvíjející ekonomiky. Autor v článku shrnuje potíže, se kterými se nyní statistici v USA potýkají, a dále nastiňuje, jak se budou používané metody měnit do budoucna. Pravděpodobně dojde k větší míře zohlednění dat, která vznikla původně k jiným než statistickým účelům. -- K tomuto tématu viz i články na s. 131-146 a 147-164.

Tom Hancock, Wang Xueqiao

China's women spurn call to have more children

Čínské ženy ignorují výzvy, aby měly více dětí

Financial Times, Vol. 2019, No. 40038 (14.3.2019), p. 6

Čínští statistici odhadují, že svého populačního vrcholu Čína dosáhne v r. 2029, kdy by na jejím území mělo žít na 1,44 miliardy osob, poté by měl začít počet obyvatel klesat. Jako daleko znepokojivější se však jeví předpokládaný vývoj věkové struktury obyvatelstva, podle něhož by se do r. 2050 měla věková kohorta nad 60 let více než zdvojnásobit na 479 milionů lidí, zatímco počet občanů v produktivním věku do 59 let a dětí se výrazně sníží. Tento trend by se měl nepříznivě promítnout i do hospodářského výkonu Číny v následujících dekádách, neboť by s ním byl spojen nižší růst HDP o 0,5 procentního bodu ročně. Apely na zvýšení porodnosti se přitom nesetkávají s příznivou odezvou veřejnosti kvůli vysokým nákladům domácností na výchovu dětí. Vyšší přerozdělování ve prospěch rodin s dvěma dětmi ale rovněž není populární a navýšení prorodinných výdajů si zase zadlužené rozpočty řady provincií nemohou dovolat. Na druhé straně ale v Říši středu stále existuje prostor pro zvýšení produktivity a věku odchodu do důchodu, který nyní činí 60 let u mužů a 55 let u žen.

Karel Šafr, Jaroslav Sixta

Interregional flows for the Czech economy

Česká ekonomika a její meziregionální toky

Statistika, Vol. 2018, No. 4, p. 313-327

Článek uvádí metodologii a data postavená na regionálních tocích v meziregionálním modelu. Soustředí se na porovnání entropické a gravitační metody. Výsledné odhady jsou poté aplikovány na regionální input-output analýzy a použity k vytvoření standardního Leontief interregionálního modelu. K analýze rozdílů mezi oběma modely byla použita grafická reprezentace. Mimoto byla posouzena i procentní odchylka. Ukázalo se, že interregionální output toky se jeví jako rozdílné a relativní struktura Leontiefova matrixu je odlišná. Dopady na regiony se tak v zásadě neliší. - Poznámky.

Michaela Němečková

Lidí v produktivním věku bude ubývat

Statistika & my, Sv. 9, (2019) č. 2, s. 20-21

Autorka seznamuje s výsledky nové demografické projekce ČSÚ v oblasti dynamiky počtu obyvatel ČR v produktivním věku (15 až 64 let). Zdůrazňuje, že po celé období do r. 2051 bude probíhat výrazná proměna věkové struktury obyvatel. Těžiště populace v ekonomicky aktivním věku, které reprezentují silné ročníky narozených v 70. letech 20. století, se bude v důsledku stárnutí jednotlivých generací postupně přesouvat do vyššího věku a tím přirozeně měnit věkovou skladbu populace. Projekce předpokládá každoroční kladné saldo migrace, která bude posilovat počet obyvatel zejména v produktivním věku. -- Viz i další příspěvky tematické přílohy "2051. Kolik nás bude?" na s. 19-29 (odhady počtu narozených dětí, seniorů, stárnutí populace, faktor migrace).

Jarmila Marešová

V Praze žije 37 % v Česku legálně pobývajících cizinců

Statistika & my, Sv. 9, (2019) č. 2, s. 32-33

Bližší statistický pohled na počet cizinců usídlených v Česku na konci r. 2017 i na účel jejich pobytu. Autorka uvádí, že více než polovina u nás legálně žijících cizinců (281 489 osob) měla povolení k trvalému pobytu. Představuje regionální, genderovou a věkovou charakteristiku cizinců a dále se zaměřuje na jejich podíl ve starších věkových kategoriích v porovnání s celkovou strukturou populace ČR. Přibližuje také státní občanství hlavních skupin cizinců na našem území i převažující účely jejich dlouhodobého pobytu (zaměstnání a podnikání; rodinné důvody). Mapky ukazují podíl žen mezi cizinci a podíl cizinců s trvalým pobytem mezi cizinci v jednotlivých krajích ČR.

Jiřina Kocourková, Anna Šťastná, Alena Černíková

Vliv ekonomické krize na úroveň plodnosti ve státech Evropské unie

Politická ekonomie, Sv. 67, (2019) č. 1, s. 82-104

Článek se zabývá otázkou, jak ekonomická krize, která v r. 2008 zasáhla evropské státy, ovlivnila vedle hospodářské situace těchto zemí také vývoj úrovně plodnosti. Plodnost je demografickým

ukazatelem, který měří intenzitu rození dětí u žen v reprodukčním věku. Autorky pomocí metod lineární regrese zjišťují, jak se měnila úhrnná plodnost ve státech EU v souvislosti se změnami ekonomických ukazatelů (HDP na obyvatele, míra nezaměstnanosti). Zkoumají také, který z ukazatelů lépe modeluje vliv makroekonomické situace jednotlivých států na úroveň plodnosti, a to před nástupem i po nástupu krize. Výsledky uceleně dokládají zásadní vliv ekonomické krize na vývoj plodnosti ve státech EU a též podstatné rozdíly mezi státy v reakci na krizi. - Poznámky.

Účetnictví

Ladislav Čížek

Koncepce nové účetní legislativy. (2.)

Účetnictví, Sv. 2019, č. 4, s. 2-6

V pokračování článku o navrhovaných legislativních změnách v oblasti účetnictví autor představuje a kriticky hodnotí vybrané změny, které jsou obsaženy v dokumentu "Souhrn řešení koncepce nové účetní legislativy 2020-2030". Konkrétně se vyjadřuje k výroční zprávě, zprávě o platbách a zprávě o nefinančních informacích. Podle autora řada oblastí v dokumentu chybí - koncepce se nezabývá likvidačním účetnictvím, vykazováním leasingu, elektronickou fakturací a archivací, možností použití směnného kurzu ECB ani oddělením spojené účetní závěrky od konsolidované účetní závěrky. -- Pokračování z č. 3/2019.-- Viz i komentář v č. 5/2019 na s. 11-17 (autor Jan Huleš).

Pavel Vácha

Tři linie obrany

Interní auditor, Sv. 23, (2019) č. 1, s. 4-7

Článek se věnuje modelu "Tři linie obrany", který je jedním z možných pohledů na roli interního auditu ve správě a řízení organizací. Vysvětlení modelu a jeho budoucnost. První linie obrany: výkonné vedení, druhá linie obrany: kontrolní funkce, třetí linie obrany: nezávislé ujištění. -- Roli interního auditu ve třech liniích obrany je věnováno celé č. 1/2019.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor

Sv. 26, (2019) č. 3

Řízení auditorské firmy z pohledu profesních předpisů (s. 10-13); Z velké auditorské společnosti do malé (s. 14-15); Od asistenta auditora k převzetí odpovědnosti (s. 16-17); Osobní růst auditora (s. 17-19); Informace Generálního finančního ředitelství ke kategorizaci účetních jednotek (s. 21-23); Věrný a poctivý obraz u účetních jednotek účtujících podle vyhlášky č. 504/2002 Sb.: dotazy a odpovědi z oblasti metodiky auditu (s. 23-26); Aplikace reálné hodnoty u ocenění majetku investičního fondu podle IFRS (s. 27-28).

Veřejná správa

Capital flight : public administration

Útěk z hlavních měst : veřejná správa

The Economist, Vol. 430, (2019) No. 9137, p. 51-52

Po celém světě nyní vzrůstá trend přesouvání úřadů mimo hlavní města. Zastánci přesunů své plány odůvodňují zlepšením podmínek pro život úředníků, snížením nákladů i zmírněním regionálních rozdílů (úřady mohou být přesunuty do oblastí s vysokou nezaměstnaností). Další výhodou je snížení rizika ochromení činnosti úřadů v případě teroristického útoku. Plány na stěhování úřadů z hlavního města se nicméně obvykle setkávají s nesouhlasem zaměstnanců. Umístění úřadů v malých a někdy vzdálených městech dále snižuje možnost sledování veřejných představitelů, objevuje se tedy vyšší riziko korupce.

František Kučera

Český zákon o státní službě : odpovídá mezinárodním protikorupčním standardům?

Politologická revue, Sv. 2018, č. 1, s. 5-28

Přijetí zákona o státní službě, které bylo doprovázeno mnoha potížemi, si klade za cíl zlepšit situaci ohledně státní služby v ČR. Autor si klade otázku, v jaké šíři je zákon o státní službě v souladu s mezinárodními standardy, doporučeními a příklady dobré praxe vztahujícími se k úpravě státní služby. Zákon je proto předmětem důkladné analýzy pomocí parametrů, které jsou prezentovány Protikorupčním barometrem. Autor srovnává individuální parametry barometru s formulací zákona a dochází k závěru, že ačkoli je zákon o státní službě nepochybně myšlen jako krok vedoucí ke zlepšení situace, stále zaostává za mezinárodními standardy a ponechává tak prostor pro politické ovlivňování státní služby jako je klientelismus a korupce. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Moderní obec : odborný časopis pro veřejnou správu

Sv. 25, (2019) č. 5

Byznys s chudobou lze porazit jen přiškrcením státního penězovodu, z něhož bezdůvodně a vydatně čerpá - boj s chudobou a sociálním vyloučením (s. 14-16); Tržní nájemné v obecních bytech je nutnost a jeho nastavení se musí všude stát logickou nezbytností (s. 17-18); Jak může obec jako pronajímatel zvýšit nájem v obecních bytech (s. 18-19); Nad problematikou dluhu obcí podle ukazatelů Ministerstva financí (s. 19-20); Města v ČR využívají chytrá řešení, ale vývoj postupuje pomalu (s. 25-26); Strategie smart city se dá připravit také vlastními silami - příklad Prostějova (s. 30-31); Bezpapírová kancelář? Ano, vzniká obor inovátorů služeb veřejné správy - Gov.Tech (s. 39); Návrh nového zákona o odpadech hledá konsenzus (s. 47); K přiměřenosti výše odvodů za porušení dotačních podmínek - judikatura (s. 61-62); Povinnost sčítat předpokládané hodnoty veřejných zakázek se stejným NIPEZ? - právní poradna (s. 65).

Obec & finance : odborné periodikum pro ekonomické otázky obcí a měst a regionů

Sv. 24, (2019) č. 2

Hospodaření územních rozpočtů v roce 2018 (s. 6-8); Příspěvek na výkon státní správy: konkrétní výsledky analýzy MV (s. 14); Jak se liší příjmy obcí podle krajů? (s. 18-20); Rekodifikace veřejného stavebního práva: stanovisko ČKA k věcnému záměru a její základní principy (s. 24-25); Obec a odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci (4) (s. 39); Místní poplatek - za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem, za zhodnocení stavebního pozemku (s. 40-41).

Veřejná správa

Sv. 30, (2019) č. 7

Petr Vokáč: Eurovolby 2019 se kvapem blíží (s. 2-5); Domovníci-preventisté uspěli, města si je chtějí nechat (s. 6-9); Vít Král: Sebelepší plány, které by se míjely se zájmy a potřebami lidí, ztrácí smysl - smart město (s. 10-13); Zdokonalí se projekty chytrých měst pomocí blockchainu? (s. 14); Smart city - jak na něj chytře. Příležitost pro spolupráci samospráv s firmami (s. 16-17); Smart governance v českých obcích a městech: Originální nápad je někdy víc než investice (s. 18-19); Brownfieldy - mrtvá místa znovu ožívají (s. 20-22); 1859: Prohraná válka a co z toho vzešlo: kapitoly z dějin moderní veřejné správy na našem území (II.) (s. 24-27); Kontrolní a finanční výbor - v obcích (s. 29).

Veřejná správa

Sv. 30, (2019) č. 8

Ladislav Chlupáč: Litoměřice chtějí být energeticky soběstačné. I díky geotermální energii (s. 2-5); Konference ISSS přiblížila novinky v digitalizaci - eObčanka, eIdentita (s. 6-7); Na úřad s rozšířenou působností se občané dostanou v průměru do půl hodiny (s. 8-9); Pavel Čížek: S půdou zacházíme nesmyslně (s. 10-11); Lze regulovat sezení na lavičkách obecně závaznou vyhláškou? - nález ÚS (s. 12-14); Vybraná tři kritéria zlepšování v detailu - státní služba (s. 15-18); Petr Mlsna: Jistá míra podfinancování přenesené působnosti existuje (s. 19); Odpad, který není na vyhození (s. 20-23); Praha opět před Bratislavou - porovnání ekonomické vyspělosti regionů EU (s. 24-25); Osadní výbor (s. 29).

Veřejné finance. Rozpočet

Damiano Sandri

Dealing with systemic sovereign debt crises : fiscal consolidation, bail-ins, or bail-outs?

Jak se vyrovnat se systémovou dluhovou krizí státu : fiskální konsolidace, bail-in nebo bail-out?

IMF Economic Review, Vol. 66, (2018) No. 4, p. 665-693

Článek analyzuje možnosti, které mají mezinárodní finanční instituce při řešení dluhových krizí státu, v němž tzv. bail-in soukromých věřitelů způsobuje mezinárodní efekt přelévání. Autoři užívají model, který za účelem dosažení dluhové udržitelnosti státu, kombinuje metodu fiskální konsolidace, bail-in a bail-out. - Poznámky.

Axelle Ferriere and Anastasios G. Karantounias

Fiscal austerity in ambiguous times

Úsporná opatření v nejednoznačné době

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 11, (2019) No. 1, p. 89-131

Článek analyzuje optimální fiskální politiku a endogenní výdaje státu. Autoři přicházejí se závěrem, že bez určité míry rizika a nejistoty je poměr přebytků a výstupů acyklický a neexistují žádné důvody ani pro snížení ani pro další hromadění veřejného dluhu. Nejistota ohledně ekonomického vývoje může pomoci vytvořit politiky, které se podobají úsporným opatřením. Úspornost se stává optimální v případě, kdy úrokové míry dostatečně rychle reagují na cyklické šoky. - Poznámky.

Miroslav Matej

Hospodaření územních rozpočtů v roce 2018

Obec & finance, Sv. 24, (2019) č. 2, s. 6-8

Bližší seznámení s hospodařením územních rozpočtů (tzn. krajů a obcí) v ČR za r. 2018. Meziroční zvýšení celkových příjmů i výdajů dosáhlo dosud nejvyšší hodnoty, hospodaření krajů a obcí skončilo s přebytkem ve výši 8,8 mld. Kč. Pohled na příjmy územních rozpočtů, výdaje územních rozpočtů a jejich vysoký růst, dynamiku zadluženosti krajů a obcí i odhadovaný budoucí vývoj.

Emmanuel Saillard

How can government spending on education be made more efficient? [elektronický zdroj]

Jak zefektivnit vládní výdaje na vzdělávání?

Trésor-economics, No. 235 (2019), p. 1-10

Zhodnocení výdajů na vzdělávání ve Francii a hlavních problémů vzdělávacího systému. Výdaje na vzdělávání se ve Francii blíží průměru OECD, za nejlepšími zeměmi, mezi které patří např. Finsko, Francie zaostává. Netypická je struktura výdajů: Francie věnuje oproti jiným zemím méně peněz na základní vzdělávání a naopak více prostředků na vzdělávání sekundární. Problémem francouzského vzdělávacího systému je klesající prestiž učitelského povolání, nedostatečná profesní příprava učitelů v některých oborech (matematika) i chybějící spolupráce mezi učiteli. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/04/Tresor_Economics_235_2019.pdf

Irena Szarowská

Importance of R&D expenditure for economic growth in selected CEE countries

Důležitost výdajů na výzkum a vývoj pro hospodářský růst ve vybraných zemích střední a východní Evropy

E+M Ekonomie a Management = Economics and Management, Vol. 21, (2018) No. 4, p. 108-124

Cílem příspěvku je empirická kvantifikace účinku výdajů na výzkum a vývoj (VaV) na hospodářský růst osmi států střední a východní Evropy (včetně ČR) v období 1995-2016. Autorka nejprve seznamuje s teoretickým pohledem na modelování růstu založeného na VaV a se zjištěními předchozích empirických studií. Dále přibližuje použitou metodologii a zkoumaná panelová data. V empirické části zjišťuje základní formy financování výzkumu a vývoje ve zkoumaném regionu procházejícím hospodářskou transformací a poté testuje účinky výdajů na VaV na hospodářský růst. Jako nejčastěji používané nástroje podpory a financování VaV byly identifikovány daňové odpočty a finanční granty. Analýza potvrdila pozitivní a statisticky významný vliv výdajů na výzkum a vývoj ve vztahu k hospodářskému růstu.

By Claus Thustrup Kreiner, David Dreyer Lassen, and Søren Leth-Petersen

Liquidity constraint tightness and consumer responses to fiscal stimulus policy

Omezení likvidity a reakce spotřebitelů na fiskální stimulační opatření

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 11, (2019) No. 1, p. 351-379

Některé státy se po vypuknutí ekonomické krize v r. 2008 rozhodly podpořit ekonomiku prostřednictvím fiskálního stimulu. Cílem těchto opatření bylo zvýšení agregátní poptávky, což se dle poznatků z různých empirických studií podařilo. Podle tzv. hypotézy trvalého (permanentního) příjmu (permanent income hypothesis) však daňové úlevy vedou v případě dokonalých kapitálových trhů pouze ke zvýšení úspor, k podpoře ekonomiky nedochází. Růst spotřeby domácností může být poté vysvětlen omezeními likvidity (liquidity constraints). Autoři v článku zkoumají účinky fiskálního stimulu provedeného v Dánsku v r. 2009. Výsledky potvrzují teorii, že je možné na základě rozdílů mezi mezními úrokovými sazbami napříč spotřebiteli předvídat účinky fiskálního stimulu na výdaje domácností. Mezní úrokové sazby představují cenu, za jakou domácnosti získají přístup k dodatečné likviditě. - Poznámky.

Tomáš Šestořád

Multiplikátor vládních výdajů při nulové nominální úrokové míře

Politická ekonomie, Sv. 67, (2019) č. 1, s. 20-47

Autor na základě empirických dat ověřuje hypotézu, že je multiplikátor vládních výdajů při nulové nominální úrokové míře vyšší než za normálních okolností. Po teoretickém úvodu do problematiky nulové nominální úrokové míry a multiplikátoru vládních výdajů autor zkoumá vývoj dopadu vládních výdajů na produkt pro různá časová období v USA. Na základě modelu vektorové autoregrese bylo pro různé transformace dat prokázáno, že neočekávaná změna ve vládních výdajích neměla větší dopad na produkt během období, jež zahrnuje dosažení nulové úrokové míry. Na základě zvolené metodologie se na zkoumaných datech tedy nepodařilo prokázat zkoumanou hypotézu. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Monatsbericht des BMF

Jg. 2019, Nr. 2

Německo-čínský finanční dialog - shrnutí výsledků druhého setkání ministrů financí, guvernérů centrálních bank a regulátorů finančního trhu SRN a ČLR (s. 8-11); Zpráva o plánovaných výdajích a příjmech spolkového rozpočtu SRN na r. 2019 (s. 12-25); K hlavním tezím Výroční zprávy o stavu a vývoji německé ekonomiky pro r. 2019 - Jahreswirtschaftsbericht 2019 (s. 26-32); Nová pravidla pro penzijní pojišťovny a fondy - k implementaci směrnice EU č. 2016/2341 o činnostech institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění a dohledu nad nimi (s. 33-36); K aktuálnímu vývoji německé ekonomiky a veřejných rozpočtů - 4. kvartál 2018 a leden 2019 (s. 45-69); Rekapitulace zasedání Euroskupiny a Rady ministrů financí EU z 11. a 12. února 2019 (s. 70-73).

Monatsbericht des BMF

Jg. 2019, Nr. 3

Rozpočty spolkových zemí navyšují své přebytky (s. 8-12): Deset let od finanční krize: přinesly reformy regulace finančního trhu vůči krizím odolnější finanční sektor? - shrnutí analýzy výzkumného centra SAFE Goethovy univerzity ve Frankfurtu n. Mohanem pro Spolkové ministerstvo financí (s. 13-19); Výsledky přerozdělování rozpočtových příjmů mezi spolkovými zeměmi za r. 2018 (s. 20-24); Tři roky od založení Asijské infrastrukturní a investiční banky (AIIB): důležité milníky dosaženy (s. 25-32); Stanovisko nezávislé Vědecké rady při BMF k americké daňové reformě z r. 2018: daňověpolitické důsledky pro Německo (s. 33-39); K aktuálnímu vývoji německé ekonomiky a veřejných rozpočtů - k únoru 2019 (s. 41-65); Rozhovor s ředitelem odboru státního rozpočtu BMF Peterem Mießenem (s. 68-70).

Životní úroveň

Massimo Baldini, Vito Peragine and Luca Silvestri
Quality of government and subjective poverty in Europe
Kvalita vládnutí a subjektivní chudoba v Evropě

CESifo Economic studies, Vol. 64, (2018) No. 3, p. 371-395

Velikost příjmu není dostatečným ukazatelem pro hodnocení osobního blahobytu, protože životní úroveň je závislá na mnoha aspektech, osobních i společenských. Autoři zjišťují působení kvality vládnutí (quality of government) na subjektivní vnímání chudoby v evropských státech a regionech. Využívají k tomu aktuální data o kvalitě veřejných institucí a informace o subjektivní chudobě domácností na místní úrovni (mikrodata z výběrového šetření životních podmínek EU-SILC). Výsledky potvrzují, že život v regionech vyznačujících se vyšší kvalitou veřejných služeb opravdu snižuje subjektivní chudobu a že kvalita veřejných služeb je důležitější než jejich kvantita. - Poznámky. -- Viz i další příspěvky tematického čísla Inequality and public policies.

Raül Santaaulàlia-Llopis and Yu Zheng
The price of growth : consumption insurance in China 1989-2009
Cena růstu : pojištění spotřeby v Číně v letech 1989-2009

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 10, (2018) No. 4, p. 1-35

Předmětem článku je přenos příjmového rizika na spotřebu domácností v rozvíjející se ekonomice. Konkrétně je analyzována situace v Číně v letech 1989-2009, kdy země procházela rapidním ekonomickým růstem. Toto období je zároveň charakteristické zvýšeným stupněm příjmového rizika, jemuž musely čelit čínské domácnosti, které zažívaly zhoršení tzv. pojištění spotřeby (tj. schopnost domácnosti krýt svoji spotřebu v případě příjmových šoků). Autoři poukazují na fakt, že riziko a pojištění na mikroekonomické úrovni mohou mít vliv na makroekonomický model v rozvojových zemích. - Poznámky.

Ostatní

By Eric Bettinger, Oded Gurantz, Laura Kawano, Bruce Sacerdote, and Michael Stevens
The long-run impacts of financial aid : evidence from California's Cal Grant
Dlouhodobé účinky finanční pomoci : poznatky z kalifornského programu Cal Grant

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 11, (2019) No. 1, p. 64-94

Autoři zkoumají dlouhodobé účinky programu Cal Grant, v rámci kterého byla v USA studentům, kteří splňovali příslušné podmínky, poskytována finanční pomoc na terciární vzdělávání. Kritériem pro účast byly výsledky studentů a příjem rodiny (pro účast musely být splněny obě podmínky, stanovené hranice se však v průběhu let měnily). Bylo zjištěno, že program vedl ke zvýšení počtu studentů, kteří úspěšně dostudovali, a u některých skupin souvisel i s vyšší výdělků a s rozhodováním mladých lidí, zda žít v Kalifornii. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin
Sv. 63, (2019) č. 15

Postavme alespoň jeden nový reaktor - rozhovor s ředitelkou Státního úřadu pro jadernou bezpečnost Janou Drábovou o dostavbě jaderných elektráren a potenciálním nedostatku elektrické energie (s. 18-25); Ameriku dusí koncentrace trhu. Vůdčí úlohy se bude muset ujmout Evropa - pohled J. Stiglitze na rostoucí koncentraci tržní síly v USA (s. 32-33); Raději k mediátorovi než k soudu. Firmy si tak lépe ochrání tajné informace - mimosoudní řešení sporů v ČR (s. 46-47).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin
Sv. 63, (2019) č. 16

Investice církví: domy, lesy i akcie - téma čísla o investování církví v ČR (s. 10-17); Praze sedí pomalejší tempo výstavby - rozhovor se sociálním geografem M. Ouředníčkem o problematice bydlení

v hlavním městě (s. 18-25); Spoření reálně prodělává. Banky o peníze klientů nemají zájem (s. 26-28); Boj o paragraf 25a. Místo propouštění státních zaměstnanců konec odměn - výhrady k navrhované změně zákona o rozpočtových pravidlech a vázání peněz z neobsazených míst (s. 30-33); Pro povolení stavby má stačit jediné razítko. Je to šance na zlevnění bytů - nový stavební zákon (s. 46-47).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 63, (2019) č. 17**

Blahobyt končí, nastal čas úspor - téma čísla (s. 10-11); Bankovní daň nebude: rozhovor s ministryní financí Alenou Schillerovou o zavedení digitální daně, zvažování bankovní daně, další vlně EET, úsporných rozpočtových opatřeních a on-line daňovém portálu (s. 12-19); Stovku za noc městu. Poslanci píšou další pravidla pro Airbnb (s. 28-29); Bezemisní budoucnost s minimálními náklady - komentář J. D. Sachse (s. 34-35); Jednorozčci pochodují na burzu, fondy rizikového kapitálu sklízí zisky (s. 36-37).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 63, (2019) č. 18**

Banky se podbízejí levnou hypotékou - téma čísla o zlevňování půjček na bydlení, o dopadech na trh s byty i na regulaci hypoték (s. 10-16); Česko má druhý nejvyšší podíl vězňů v Evropě - infografika o vězénství a jeho nákladech (s. 26-27); Krácení pracovní doby je trend, ani Česko se mu nevyhne (s. 28-30); Čtyři pětiny Čechů považují členství v EU za ekonomicky výhodné, euro ale nechťejí (s. 32-33); Česko chystá přechod na oběhové hospodářství - evropský legislativní balíček novelizující šest odpadových a obalových směrnic (s. 44-45).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 63, (2019) č. 19**

Krize přijde z Německa - téma čísla o zázračné německé dekádě a výhledu německé ekonomiky (s. 10-14) a rozhovor se spolkovým ministrem hospodářství a energetiky P. Altmaierem (s. 16-17); Nedělejme z bank neziskovky - rozhovor s Mojzírem Hamplm o udržitelných financích, požadavku na "zelené" banky, základní úrokové míře a odlivu zisků z české ekonomiky (s. 22-29); Přetahovaná o nájmní byty. Lidé nemají na vlastní bydlení - ceny nájmu (s. 30-33); Modely místo výkresů. Stavebnictví čeká digitalizace, firmám vadí pomalé přípravy (s. 34-35); Sedm let stíhání firem: zákon má mezery, policie zbytečně řeší prázdné schránky - trestní odpovědnost právnických osob (s. 44-45).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2019, č. 16**

Zelená tragédie na obzoru: ekologická revoluce už zasáhla i Česko. Pojišťovny a banky dávají ruce pryč od málo ekologických projektů - téma čísla o zelených financích a ekologickém bankovníctví (s. 12-18); Maléru naproti: rozhazování Babišovy vlády hloubí díru do rozpočtu. I při menším zpomalení ekonomiky spadne rozpočet do stamiliardového schodku (s. 28); O umění referenda - esej D. Deyla (s. 34-36); Příběh z kontejneru: pokrok v logistice měl pro globalizaci větší význam než poslední tři kola jednání o liberalizaci světového obchodu dohromady - makroekonomický pohled M. Zámečnicka (s. 40-41).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2019, č. 17**

Ať nám to pálí: na evropském poli se rozehrála bitva o legalizaci domácího pálení kořalek - téma čísla (s. 10-17); Stát omezí Zelenou úsporám: až 260 miliard by mohly Česku vynést emisní povolenky v letech 2020 až 2030. Část z nich by nově měla směřovat do rozpočtu (s. 18); Chlouba Londýna v ohrožení: London Clearing House je přes 130 let jednou z nejlépe fungujících finančních institucí světa. Brexit jej hrozí vyřadit ze hry (s. 26-27); Daňové beranidlo: brána chránící před masivním růstem zdanění už se drolí. Další atak přes bankovní daň přijde nejpозději v létě - komentář P. Párala (s. 40); Panelstory aneb Spory, co se vlečou: jestli se má ve světové ekonomice hrát podle pravidel, musí být spravedlnost rychlejší - řešení mezinárodních obchodních sporů dle WTO (s. 42-43); Jak oslabit Google a spol.: kontroverzní reforma autorského práva na internetu má za cíl posílit postavení tvůrců obsahu, podle jiných přinese cenzuru internetu (příl. s. vi-vii).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2019, č. 18**

Stát neumí regulovat. Možná ani nechce - téma čísla o personálním obsazování vedoucích postů na regulačních úřadech v ČR (s. 12-16); Donald a vůně petroleje: cena ropy prudce roste. Zásahy amerického prezidenta vyřadily z trhu Írán a venezuelští soudruzi zkazili, co mohli (s. 27); Nejlepší, co nás mohlo potkat: vstup do Evropské unie byl jedním z nejzdařilejších počinů v dějinách Česka - esej M. Zámečnicka (s. 36-39); Czexit? A odkud?: Výhody společného trhu mohou být bez urychleného opuštění federalizační politiky brzy zcela irelevantní - esej P. Párala (s. 40-42); Co kdo daní aneb Kde ubrat a kde přitlačit: podíl zdanění firemních zisků na celkových výnosech patří v Česku k nejvyšším v Evropě (s. 46).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2019, č. 19**

Česko je největším "východním" investorem: investice v Německu výrazně převyšují ostatní země regionu - aktualita (s. 18-19); Nenechat se přelobbovat: nejvíce v hlavním městě Evropy lobbuje internetový gigant Google, který i přes vysoké pokuty dobře prosperuje (s. 24-25); Třes se, osle - platy ve státním a soukromém sektoru (s. 26); Kdo z toho vymačká víc: nefinanční podniky v Česku hodně vydělávají, ale také investují - makroekonomický pohled M. Zámečnicka (s. 46-47).

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 71 (10.4.2019)**

Trump oživil celní válku proti EU kvůli Airbusu: chystají se cla na dovoz zboží za 11 miliard USD (s. 1); MF zhoršilo odhad růstu ekonomiky na 2,4 procenta (s. 3); Maláčová hledá, jak pomoci současným důchodkyním (s. 4); Firmy, odbory a stát se shodly na novele zákoníku práce: rozhovor s viceprezidentem Svazu průmyslu a dopravy J. Rafajem (s. 8); Prosebníčci Britové - dojednávání brexitu (s. 10-11); Težba bitcoinů v Číně končí (s. 13); Češi jsou v odmítání eura iracionální, říká ekonom Lacina (s. 14).

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 75 (16.4.2019)**

Obce budou stavět sociální byty za peníze od státu - dotace z programu Výstavba (s. 3); Na reformě autorského práva na internetu je v EU shoda (s. 5); Státy EU potvrdily strategii snižování emisí u nových aut (s. 5); Jádrem bude dominantní zdroj, říká budoucí ministr průmyslu (s. 14).

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 77 (18.4.2019)**

Vláda chce víc peněz od Googlu a Facebooku. Nejvíce požaduje levice (s. 3) a související komentář o digitální dani na s. 3; Elektronické dálniční známky budou, jsou ale v časové tísní (s. 6); EU zvažuje clo na vybrané zboží z USA (s. 8); Lehčí hypotéky pro mladé? Zkusme to hned - komentář V. Staňury (s. 12); Za bytovou krizi mohou zákony i sousedé: rozhovor s demografem M. Červinkou (s. 18).

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 79 (24.4.2019)**

Berňák neumí vyhovět Ústavnímu soudu ohledně vrátek DPH, hrozí tak další žaloby - problematika nesporných částí nadměrných odpočtů DPH (s. 3); Finanční analytický úřad loni zajistil rekordních 7,55 miliard (s. 3); Praha: ať si daň z nemovitosti určují samy městské části (s. 4) a komentář J. Hrstkové na s. 9; Poslanci přehlasovali Senát. O zdanění náhrad církvím rozhodne Ústavní soud - majetkové vyrovnání s církvemi (s. 5) a související komentář na s. 9; Projekt eura rozhodně potřebuje reformu, říká rakouský ekonom R. Zundritsch (s. 14); Jak jsme během dekády tiše vystoupili z EU - komentář D. Klimeše k nízké míře individuální soudržnosti Čechů s EU (s. 18).

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 84 (2.5.2019)**

Jádrem je podle EU špinavý zdroj: chystané opatření zdraží výstavbu nových jaderných reaktorů (s. 1) a komentář na s. 10; Shodou na digitální dani debata o její výši teprve začíná - obrátová daň ve výši 7 % (s. 3); Lotyšský bankovní most do Evropy se hroutí - tlak na omezení praní špinavých peněz klientů z bývalého SSSR (s. 6); Růst cen bytů letos zpomalí: ČNB odhaduje, že letos vzrostou ceny bytů v Česku průměrně o pět procent. Loni byl růst téměř dvouciferný (s. 11); Svět financí čeká nová regulace. Bude muset více myslet na životní prostředí i společnost - etický přístup a udržitelné finance (s. 13).

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 86 (6.5.2019)**

Česko postaví zeď proti podezřelým investicím: chystaný zákon míří především na Čínu - zákon o prověřování zahraničních investic (s. 1); Rozpočtový výbor nachystá zákon o EET na závěrečný střet (s. 2); Místo daní nový fond. Babiš jedná s bankami, chce od nich peníze na školy a silnice - vyjednávání o bankovní dani (s. 3) a komentář na s. 10; Zeman chválí digitální daň a slibuje medaily pro Jágra (s. 3).

Hospodářské noviny**Sv. 63, (2019) č. 88 (9.5.2019)**

Jak se bydlí v Česku: dvě třetiny Čechů žijí ve vlastním bytě nebo domě, což je více než před deseti lety - infografika (s. 2); Kvůli suchu mizí i podzemní vody. Česko vynaloží desítky miliard na vodárny i mokřady (s. 3); EET míří k finálnímu hlasování, pořadatelé festivalů se bojí, že to bude jejich konec - dopad dalších vln EET (s. 5); Svoji obchodní bitvu s Čínou může Trump vyhrát. Ale budoucnost Americe patřit nemusí (s. 7); VŠE o ... zdrojích veřejného rozpočtu (s. 12); Němci diskutují o zavedení daně z oxidu uhličitého (s. 14).

Účetnictví**Sv. 2019, č. 4**

Koncepce nové účetní legislativy (2.) (s. 2-6); Koordinační výbor k převodu naspořených penzijních prostředků (s. 7-14); Korespondence se správcem daně: doručování (2) (s. 32-34); Dlouho očekávaná "oddlužovací novela" insolvenčního zákona spatřila světlo světa (s. 40-44); Zajímavý rozsudek v otázce klamavosti obchodní firmy (s. 53-54).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih

Daně.....	47
Ekonomické vědy. Ekonomie	47
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	48
Informatika. Počítače	48
Podnik a podnikání.....	49
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	50
Právo.....	50
Účetnictví	52
Veřejná správa.....	53
Veřejné finance. Rozpočet	53
Životní prostředí	54
Ostatní	54

Daně

29325

Jana Hakalová, Yvetta Pšenková

Daňová evidence : teorie a praxe

Praha : Wolters Kluwer, 2019, 125 stran : tabulky

Právní úprava daňové evidence podnikatelů - fyzických osob. Vymezení základní pojmů. Doporučené postupy při vedení daňové evidence (zahájení podnikatelské činnosti, otevření daňové evidence, zachycení příjmů a výdajů v peněžním deníku, zachycení majetku a dluhů v pomocných knihách apod.). Postupy při uzavírání knih na konci zdaňovacího období a při přechodu z daňové evidence na účetnictví podnikatelů a opačně. Publikace vychází z legislativy platné k 1.1.2019. - 2. vydání - ISBN: 978-80-7598-239-1 (brožováno)

29316

Jiří Dušek, Jaroslav Sedláček

Daňová evidence podnikatelů 2019

Praha : Grada, 2019, 144 stran : tabulky

Praktické informace o vedení daňové evidence podle účetní a daňové legislativy platné pro roky 2018 i 2019. V úvodu jsou vymezeny základní pojmy a metody. Následuje základní přehled nejčastějších chyb v daňové evidenci a přehled uzávěrkových operací. Další část obsahuje komplexní příklad vedení daňové evidence a vzor vyplněného daňového přiznání za rok 2018. Toto vydání uvádí mj. přehled podmínek, kdy musí fyzická osoba podat daňové přiznání, informace ke sdružení od roku 2019, přehled o virtuální měně a o tom, co je to bytová potřeba nebo přehled uplatnění výdajů u spolupracujících osob. Příručka nabízí i přehledné minimum daňové optimalizace vhodné pro každého podnikatele. - Šestnácté vydání - ISBN: 978-80-271-2248-6 (brožováno)

29260IV

Markéta Hlavinová, Jaroslava Pilíková, Tereza Krupová

Povinnosti účetních podle zákona proti praní peněz. Evidence skutečných majitelů právnických osob

Praha : Svaz účetních České republiky, 2019, 64 stran

Hlavní povinnosti, které pro profesi účetních i daňových poradců, vyplývají z právních předpisů v oblasti boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (tzv. ALM zákon č. 253/2008 Sb.), a to z pohledu Finančního analytického úřadu (FAÚ), který je dozorovým orgánem ve vztahu k účetním. Povinnosti účetních, typy a průběh kontrol a sankce ze strany FAÚ. Druhý příspěvek se týká evidence skutečných majitelů právnických osob a jejich zápisu do jednoho z šesti veřejných rejstříků. Je popsána zákonná úprava, povinnost zápisu, definice a evidence skutečných majitelů dle zákona AML, vkládání do evidence prostřednictvím soudu, přístup do evidence a sankce při nesplnění povinností. Následují aktuální informace GŘ. První se týká některých daňových souvislostí možné změny kategorizace účetních jednotek a druhá informace je k uplatňování sezeb DPH u dopravy osob lanovými dráhami od 1.2.2019. Zpracované odpovědi k dotazům z oblasti účetnictví a daní jsou v poslední části periodika. Týkají se účtování nepeněžního příjmu z pojištění odpovědnosti členů orgánů právnické osoby, přijaté náhrady škody u fyzické osoby, daňové povinnosti poskytovatelů ubytování přes Airbnb a zaúčtování prodeje pozemku. - ISBN: 978-80-87367-96-4 (brožováno)

Ekonomické vědy. Ekonomie

29331

Jiří Dušek a kol.

Kapitál v 21. století - teoretické a praktické aspekty

České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2018, 144 stran : ilustrace

Sborník příspěvků k aktuálním trendům výzkumu teoretických a praktických aspektů kapitálu v jeho různých významech ve veřejném i soukromém sektoru. Soubor relativně různorodých pohledů na kapitál a jeho podoby v ekonomice, pohledů na teorie a koncepce oceňování podniků, veřejné finance, veřejný sektor a na hospodářský řád a hospodářský proces v středoevropském regionu. Příspěvky jsou

od českých, slovenských a ukrajinských odborníků z různých vysokých škol a odborných pracovišť. V první části se autoři orientují na jednotlivé podoby kapitálu, jeho mobilitu a kapitálové trhy. Druhá část je věnovaná vybraným problémům finančního kapitálu (audit, oceňování podniků atd). Další část se zabývá aktuálními trendy ve veřejném sektoru a sektoru veřejných financí, tj. zejména dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí. V poslední části se příspěvky zabývají problematikou cenových strategií v rámci hospodářské soutěže EU a konkurenceschopnosti vybraných průmyslových odvětví. - Částečně slovenský a ruský text. - ISBN: 978-80-7556-031-5 (brožováno)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

29334

Bohumír Brom, Ivana Hrdinová, Robert Lukášek a kolektiv

Hospodářská komora České republiky včera a dnes 1850-2017 : kapitoly z historie živnostenských, obchodních a hospodářských komor a živnostenských společenstev v českých zemích v letech 1850-2017

Praha : Hospodářská komora ČR, 2017, 279 stran : ilustrace (převážně barevné), portréty, faksimile Historie cechů, činnost předválečných obchodních, průmyslových a živnostenských komor, živnostenských spolků a dalších svépomocných podnikatelských sdružení. Publikace připomíná historické mezníky vzniku a vývoje různých podnikatelských uskupení a spolků v českých zemích za posledních více než 150 let. V první části knihy je zmapován vývoj institucionální infrastruktury, na jejímž základě živnostenská a další společenstva vznikala a působila (počátky cechů už od 13. a 14. století). Druhá polovina je věnovaná novodobé pětadvacetileté historii Hospodářské komory ČR a jejímu výhledu do dalších let. - Vydání první - Na obálce pod názvem: Hospodářská komora České republiky včera a dnes 1850-2017. - ISBN: 978-80-270-1264-0 (vázáno)

29287

Adam Tooze

The wages of destruction : the making and breaking of Nazi economy

Tažení ke zkáze : vzestup a pád nacistické ekonomiky

London : Penguin, 2007, xxvii, 799 stran : tabulky, grafy, fotografie

Byla tragédie druhé světové války ovlivněna děsivou silou nacistického Německa nebo jeho osudovou slabostí? Poutavá a všeobecně uznávaná Toozeho nová historie vypráví opravdový příběh o nákladech na Hitlerovy plány na ovládnutí světa. Kniha převrátí vše, co jste si mysleli, že jste věděli o Třetí říši. - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-0-141-00348-1 (brožováno)

Informatika. Počítače

29319

Vladimír Smejkal

Kybernetická kriminalita

Plzeň : Čeněk, 2018, 934 stran

Publikace se věnuje všem aspektům kriminality spojeným s počítači, sítěmi, internetem, virtuálním prostorem, sociálními sítěmi apod. Úvodní kapitola objasňuje základní pojmy. Následující části se zabývají historií a především současností kriminality v prostředí informačních systémů a internetu a přinášejí podrobný výklad skutkových podstat kybernetické kriminality (sabotáže, útoky na zařízení ICT, trestná činnost spojená se získáváním a šířením informací, ochrana duševního vlastnictví, počítačové trestné činy aj.). Další kapitola popisuje odhalování a vyšetřování kybernetické kriminality. Závěr nastiňuje prognózu vývoje kybernetické kriminality (formy útoků DoS/DDoS, 3D tisk, trestněprávní aspekty robotiky, útoky na technologické řídicí systémy, internet věcí, BYOD). Výklad je doplněn o komentovanou judikaturu. - 2. rozšířené a aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7380-720-7 (vázáno)

29329

Josef Pecinovský, Rudolf Pecinovský

Office 2019 : průvodce uživatele

Praha : Grada, 2019, 319 stran : ilustrace

Text příručky je rozdělen do dvou částí – obecné a specializované. Obecná část je věnována činnostem, které jsou pro všechny aplikace společné: nastavení aplikací, práce se soubory, dokumenty a daty, editace textu, práce s obrázky, grafikou a objekty, tisk dokumentů a využití cloudových úložišť. Ve specializované části jsou popsány funkce hlavních aplikací MS Office: především Word, Excel, PowerPoint, Outlook, menší pozornost je pak věnována aplikacím Publisher, Access a OneNote. - První vydání - ISBN: 978-80-247-2303-7 (brožováno)

Podnik a podnikání

29311

Kamil Miketa

100 let od začátku svobodného podnikání v Československu : manažeři se lvíčkem

Praha : Mladá fronta, 2018, 263 stran : ilustrace (převážně barevné), portréty

Medailonky významných československých a českých manažerů. Příběhy nejlepších manažerů a podnikatelů, kteří uspěli po roce 1918 v novém Československém státě (např. Baťa, Kolben) a jejich následovníků, kteří mohli navázat na jejich úspěchy až po roce 1989, po změně ekonomického systému od plánované k tržní ekonomice. Činnost České manažerské asociace. Nejlepší manažeři a podnikatelé, kteří byli oceněni Českou manažerskou asociací, zástupci takových firem, jako např. Petrof, Koh-i-nor, Linet, GZ Media, Agrostroj aj. - První vydání - ISBN: 978-80-204-4964-1 (vázáno)

29328

Mirko Křivánek

Dynamické vedení a řízení projektů : systémovým myšlením k úspěšným projektům

Praha : Grada, 2019, 208 stran : ilustrace

Dynamický přístup se liší od tradičních metod projektového řízení především flexibilním podchycením dynamiky vztahů různých entit na projektech. Systémové myšlení učí manažera přemýšlet o projektech jako o systémech, rozumět projektu v souvislostech, kvalifikovaně se rozhodovat, hledat a řídit okamžiky zlomu výkonnosti projektu, porozumět kdy a proč se systém projektu mění a jak zasáhnout v případě nesnázi a projekt zachránit. Po definici základních pojmů následují kapitoly, v kterých jsou vysvětleny projektové metodologie a přístupy, životní cyklus projektu, dynamické řízení lidí na projektech, dynamický model typické konzultační firmy, systémové principy a zásady dynamického řízení projektů. Výklad spojuje teorii s praxí a nabízí případové situace z praxe. - První vydání - ISBN: 978-80-271-0408-6 (vázáno)

29335

Bohumil Král a kol.

Manažerské účetnictví

Praha : Management Press, 2018, 791 stran : ilustrace +1 CD ROM

Učebnice se zabývá možnostmi tvorby a využitím systému finančních informací v řízení podnikatelského procesu z pozice managementu. Obsahuje výklad v následujících oddílech: Pojem, cíl, obsah a struktura manažerského účetnictví; Problematika stanovení podnikových cílů a metody, které jejich dosažení podporují; Otázky transformace podnikových cílů na úkoly stanovené vnitropodnikovým útvarem a další aspekty spojené s tzv. odpovědnostním řízením podnikových procesů; Otázky využití informací manažerského účetnictví ke zhodnocení a výběru variant budoucího vývoje podniků a dalších ekonomických subjektů. Každá kapitola učebnice je uvedena stručným vymezením cílů, výkladem s příkladovými aplikacemi, závěrečným shrnutím a přehledem otázek. Nově je do publikace zapracováno využití tzv. průtokového účetnictví v rozhodování na existující kapacitě, možnosti aplikace manažerského účetnictví v řízení vztahů vůči zákazníkům, jeho vazba na systémy měření výkonnosti a problematika environmentálního manažerského účetnictví a jeho vztahu k účetnictví udržitelného rozvoje. - 4. rozšířené a aktualizované vydání - Glosář. - ISBN: 978-80-7261-568-1 (vázáno)

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

29327

Guy Standing ; z anglického originálu přeložil Antonín Handl a Petr Janus

Prekariát

V Praze : Rubato, 2018, 295 stran

Standingova proslulá kniha (vyšla v roce 2012) je první zprávou o rychle rostoucí sociální třídě, která zahrnuje lidi vystavené ekonomické nejistotě a odsouzené ke střídání nesmyslných a špatně placených prací bez možnosti profesního rozvoje. Autor popisuje vznik této třídy a její rozrůstání na pozadí krize globalizačního procesu. Prekariát (spojení dvou slov prekerní a proletariát), tvrdí Standing, představuje zdroj potenciální společenské nestability, neboť jeho vnitřní rozpolcenost a nedostatečné zastoupení v rozhodování o věcech veřejných ho může uvrhnout do náruče politického extremismu a podnítit jej k útokům na sociálně nejslabší a nejzranitelnější skupiny. Prevence proti těmto vyhlídkám spočívá podle autora v zásadním přehodnocení pojetí práce, v možnosti aktivně trávit volný čas a v zavedení univerzálního základního příjmu. - Vydání první - Podnázev v prelimináriích: nová nebezpečná třída. - ISBN: 978-80-87705-64-3 (brožováno)

29330

Marie Hesková a kol.

Trh práce v podmínkách Evropské unie

České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií 2018, 123 stran : ilustrace

Cílem publikace je předložit komplexní pohled na aktuální problémy českého trhu práce a pracovních sil v kontextu jednotného trhu EU a dalších vybraných států. První kapitola se zaměřuje na pracovní trh z pohledu legislativních a ekonomických podmínek (volný pohyb pracovníků) a nabízí komparaci vývoje minimální mzdy a průměrné hrubé mzdy v ČR a ve vybraných státech EU. Následuje kapitola zaměřená na trendy, výzvy a rizika v souvislosti s implementací konceptu Průmysl 4.0 a marketingu 4.2 v podmínkách ČR a SR. Marketing 4.2 je prezentován na vybraných produktech a jejich uplatnění. Poslední část se zaměřuje na vybrané problémy lokálních trhů práce. Jsou popsány globální trendy a konkrétní příklady zaměstnanosti v lesním hospodářství, zaměstnanosti v podnicích ubytovacích a stravovacích služeb (vše v ČR), popsány jsou i příklady inovativního přístupu k tvorbě pracovních míst z hlediska personálního marketingu a managementu a výsledky průzkumu hodnotové orientace slovenských absolventů vysokých škol při výběru pracovního místa. - Částečně slovenský text. - ISBN: 978-80-7556-032-2 (brožováno)

Právo

29315

Naděžda Rozehnalová, Klára Drličková, Tereza Kyselovská, Jiří Valdhans

Mezinárodní právo soukromé Evropské unie

Praha : Wolters Kluwer, 2018, 389 stran

Výklad problematiky mezinárodního práva soukromého a procesního v prostředí Evropské unie. Učebnice začíná úvodním vstupem do problematiky evropského justičního prostoru ve věcech civilních, poté poskytne výklad o určování rozhodného práva pro smluvní a mimosmluvní závazky. Dále se zaměřuje na konkrétní oblasti – příslušnost soudů, uznání a výkon rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních a také v oblasti rodinného a dědického práva. V závěru se věnuje právnímu styku justičních orgánů v oblasti občanských a obchodních věcí a mezinárodním aspektům insolvenčního řízení. - 2. vydání - ISBN: 978-80-7598-123-3 (vázáno)

29326

Michal Janoušek

Ochrana slabší smluvní strany v občanském zákoníku

V Praze : C.H. Beck, 2018, xvi, 259 stran

Monografie uceleně pojednává o tématu ochrany slabší smluvní strany. Úvodní část se zabývá historickými kořeny ochrany jedné ze stran obligačního vztahu. V další části autor přináší diskusní

podněty na některé z dosud zažitých pohledů odborné literatury i judikatury na toto téma. Předkládá argumenty, jimiž polemizuje s legitimitou tzv. statusové ochrany, jež je často spojována s ochranou spotřebitele, zaměstnance či nájemce. Autor syntetizuje obecné poznatky do konkrétních východisek ústících do formulace současného občanskoprávního ochranného modelu. Na mnoha místech neponechává stranou ani ekonomické aspekty ochrany jednoho z účastníků smluvního vztahu jako doplňku obecných právních argumentů. Srovnává také vnitrostátní ochranný model s evropskými unifikačními projekty smluvního práva. - Vydání první - ISBN: 978-80-7400-696-8 (brožováno)

29290

editor John A Trenor

The guide to damages in international arbitration**Průvodce škodami v mezinárodní arbitráži**

London : Law Business Research, ©2018, vii, 497 stran : tabulky, grafy

Ve velké většině mezinárodních arbitráží se jedna nebo více stran domáhá náhrady škody. Jako takové jsou kritickou složkou většiny případů. Tribunál, který neporozumí příslušným otázkám škod, nevede strany ke spravedlnosti. Třetí vydání příručky obsahuje zejména aktualizované kapitoly od různých autorů a uvádí několik nových kapitol, které se zabývají otázkami, jako jsou osvědčené postupy a problémy v modelech diskontovaných peněžních toků, úplná náhrada a úplná oprava a odhad škod v žalobách o náhradu škody způsobené porušením antimonopolních pravidel. - Third edition - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-1-78915-098-8 (vázáno)

29289

editor John A Trenor

The guide to damages in international arbitration**Průvodce škodami v mezinárodní arbitráži**

London : Law Business Research, ©2017, vii, 460 stran : tabulky, grafy

Druhé vydání Průvodce škodami v mezinárodní arbitráži pokrývá všechny aspekty škod - od platných právních zásad, po hlavní oceňovací techniky a jejich mechaniky, až po otázky specifické pro průmysl a témata jako daň a měna. Toto vydání příručky obsahuje zejména aktualizované kapitoly od různých autorů a uvádí několik nových kapitol, které se zabývají otázkami, jako je funkce a úloha odborníků na náhradu škody, použitelný přístup k oceňování, riziková prémie v zemi a škody při arbitrážích v oblasti plynárenství a elektřiny. Kniha je navržena tak, aby všem účastníkům mezinárodní arbitrážní komunity pomohla jasněji porozumět problematice škod a efektivněji informovat o těchto otázkách tribunály, aby podpořili společný cíl pomoci rozhodcům při poskytování přesnějších a dobře odůvodněných cen za škody. - Second edition - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-1-910813-96-6 (vázáno)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

29280/1305

Autorské právo. Průmyslová práva : změny autorského zákona, rozsáhlá novela zákona o ochranných známkách od 1.1.2019 : redakční uzávěrka 1.3.2019

29280/1311

Evropské právo : zakládací smlouvy : přistoupení ČR k Evropské unii : volby do Evropského parlamentu : redakční uzávěrka 18.3.2019

29280/1302

Insolvence. Exekuční řád. Veřejné dražby : redakční uzávěrka 18.2.2019

29280/1309

Kontrola veřejných financí. Majetek státu : redakční uzávěrka 4.3.2019

29280/1304

Odměňování státních zaměstnanců : katalog správních činností, platové poměry státních zaměstnanců, služební hodnocení, osobní příspěvek, vybraná ustanovení zákoníku práce, vybraná ustanovení zákona o státní službě: redakční uzávěrka 18.2.2019

29280/1308

Sociální zabezpečení : státní sociální podpora, dávky pro osoby se zdravotním postižením, sociální služby, pomoc v hmotné nouzi, životní a existenční minimum : redakční uzávěrka 4.3.2019

29280/1306

Státní služba : obory státní služby, úřednická zkouška, placené překážky ve státní službě, organizace služebního úřadu, sladění osobního a rodinného života, rovnocennost zkoušek a odborných kvalifikací ... a další oblasti : podle stavu k 1.3.2019

29280/1310

Ústava ČR. Listina základních práv a svobod : Parlament, volby, Ústavní soud, ombudsman, ministerstva, antidiskriminační zákon, zákon o Sbírce zákonů : redakční uzávěrka 18.3.2019

29280/1295

Vzorový účtový rozvrh, rozvaha a výsledovka 2018, 2019 : syntetické účty ke směrné účtové osnově, rozvaha a výsledovka v plném a zjednodušeném rozsahu

29280/1307

Zákoník práce : redakční uzávěrka 4.3.2019

Účetnictví

29317

Vladimír Hruška

Účetní případy pro praxi 2019

Praha : Grada, 2019, 232 stran : tabulky

Vybrané účetní případy z praxe podnikatelských subjektů v členění podle jednotlivých účtových tříd 0 až 7. U každé účtové skupiny jsou uvedeny navrhované syntetické účty a názorné účetní případy. Navržen je i vzorový účtový rozvrh, na základě kterého jsou konkrétní případy řešeny. Příručka reaguje na legislativní změny, které vešly v platnost od roku 2019. - Čtvrté vydání - ISBN: 978-80-271-2250-9 (brožováno)

29318

Pavel Novotný

Účetnictví pro úplné začátečníky 2019

Praha : Grada, 2019, 202 stran : tabulky, schémata

Výklad základních účetních pojmů, principů, používaných postupů a uplatňovaných účetních metod. Účetní případy z každodenní praxe, doplněné názornými schémata účtování a řešenými příklady na účtech: dlouhodobý majetek, zásoby, krátkodobý finanční majetek, zúčtovací vztahy, kapitálové účty a dlouhodobé závazky, náklady a výnosy a účetní závěrka. Nejdůležitější aktuální změny v účetnictví. - Třinácté vydání - Přílohy. - ISBN: 978-80-271-2251-6 (brožováno)

29320

Jana Pilátová

Účtová osnova, České účetní standardy, postupy účtování pro podnikatele

Olomouc : ANAG, 2019, 391 stran : tabulky

Úplné znění vyhlášky č. 500/2002 Sb., pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Komentář k vyhlášce. Návrh účtového rozvrhu pro podnikatele s vazbou na položky účetních výkazů. Úplná znění Českých účetních standardů pro podnikatele č. 001 až č. 024. Znění zák. č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Jednotlivé účetní předpisy jsou doplněny komentářem k novinkám, které nastaly po roce 2017, praktickými příklady a účetními souvztažnostmi. - 2. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7554-199-4 (brožováno)

29321

Jaroslava Svobodová

Vnitřní směrnice pro některé vybrané účetní jednotky : organizační složky státu, státní fondy, územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí, Regionální rady regionů soudržnosti, příspěvkové organizace

Olomouc : ANAG, 2019, 439 stran : tabulky +1 CD ROM

Příručka obsahuje úplné a aktuální informace, jež je nutné znát při vytváření vnitřních směrnic, které vycházejí z novelizovaných ustanovení zákonných předpisů vybraných účetních jednotek (zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vyhlášky č. 410/2009 Sb., vyhlášky č. 383/2009 Sb., vyhlášky č. 270/2010 Sb. a vyhlášky č. 220/2013 Sb.) a také z vnitřních potřeb příslušných účetních jednotek. První část publikace se věnuje procesu vydání zákona, vyhlášky a dalších řídicích aktů, jejich aplikaci a metodice tvorby. Druhá část obsahuje 37 nezávazných návrhů vnitřních směrnic, včetně plánu inventur, které by mohly pomoci vybraným účetním jednotkám při tvorbě vnitřních předpisů. - 3. aktualizované a rozšířené vydání - Součástí je CD s editovatelnými vzory pro tvorbu vnitřních směrnic uvedených v publikaci. - ISBN: 978-80-7554-198-7 (brožováno)

Veřejná správa

29313

Dagmar Tyšerová, Petr Vácha, Miloslav Kilián

Hospodaření a nakládání se státním majetkem

V Praze : C.H. Beck, 2019, xxi, 230 stran

Hospodaření a nakládání s majetkem státu v tom nejširším smyslu platné právní úpravy. Úvod se věnuje historickému přehledu právní úpravy této oblasti v letech 1990 až 2018 (období privatizace a restitucí). V dalších kapitolách jsou vymezeni nositelé majetkových práv státu a právní tituly pro nabývání majetku do vlastnictví státu. Další kapitoly rozebírají hospodaření s majetkem státu, právní jednání státu při úplatných a bezúplatných převodech majetku státu, restituce a privatizace státního majetku, postupy předcházející převodům vlastnického práva a změně příslušnosti hospodaření mezi organizačními složkami státu a státními organizacemi, převody na nestátní subjekty, pohledávky a závazky státu, činnost Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, Centrální registr administrativních budov a postupy podle zákona o kontrole. Publikace, která obsahuje také řadu praktických příkladů majetkoprávních dispozic se státním majetkem, zachycuje právní stav platný k 1.1.2019. - Vydání první - Obsahuje bibliografii, bibliografické odkazy a rejstřík. - ISBN: 978-80-7400-737-8 (brožováno)

Veřejné finance. Rozpočet

29288

edited by Junghun Kim and Sean Dougherty

Fiscal decentralisation and inclusive growth**Fiskální decentralizace a inkluzivní růst**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, 2018, 258 stran : tabulky, grafy, vzorce
Mezivládní fiskální rámce jsou podle OECD Network on Fiscal Relations Across Levels of Government klíčovým motorem inkluzivního růstu. Některé instituce a politiky mohou přispět k spravedlivějšímu rozdělení hospodářských zisků napříč jurisdikcemi a příjmovými skupinami, jako jsou systémy vyrovnávání. Zejména kvalita výsledků veřejného sektoru závisí na tom, jak jsou odpovědnosti a funkce, jako je vzdělávání nebo zdravotní péče, sdíleny napříč vládními úrovněmi. To znamená, že mezivládní fiskální rámce, které podněcují rozdělení rolí centrálních a nižších vlád, kriticky ovlivňují růst a kompletnost ekonomiky. Tato kniha sdružuje akademické pracovníky a odborníky, kteří se zabývají klíčovými aspekty mezivládních fiskálních vztahů a zkušeností ze zemí, které se týkají inkluzivního růstu. - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-92-64-30247-1 (brožováno)

29324

Jiří Paroubek

Rozpočtová skladba v roce 2019 : výklad a koncepce rozpočtové skladby, 151 praktických příkladů

Olomouc : ANAG, 2019, 343 stran : tabulky

Systematika rozpočtové skladby a vymezení základních pojmů. Úplné znění vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů (poslední zapracovaná novela je vyhláška č. 329/2018 Sb.) s účinností od 1.1.2019. Praktické příklady použití rozpočtové skladby. - 8. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7554-202-1 (brožováno)

Životní prostředí

29332

Zbyněk Hrkal

Voda : včera, dnes a zítra

Praha : Mladá fronta, 2018, 210 stran : ilustrace (převážně barevné), mapy, portréty

Historie vztahu člověka k vodě. Vyprávění o tom, jak zásadním způsobem voda formovala lidské dějiny od počátků civilizace. Autor ukazuje, že všechny problémy s vodou, o nichž se dnes diskutuje a které jsou považovány za fatální pro další vývoj naší civilizace, nejsou ve skutečnosti nic nového. Právě naopak. Lidé po celém světě se s hrozbou nedostatku i přebytku vody museli vypořádávat neustále a naši předkové při tom často projevovali pozoruhodnou invenci. Mnohé zdánlivě archaické postupy mohou pomoci i v současnosti. Kromě kapitol, které se věnují historii využití vodních zdrojů, se další kapitoly zaměřují na vodu jako dopravní cestu, strategickou surovinu, vojenský nástroj a energetický zdroj. - První vydání - ISBN: 978-80-204-4989-4 (vázáno)

Ostatní

29333

Steven Levitsky & Daniel Ziblatt ; přeložil Jaroslav Veis ; s předmlouvou Erika Taberyho

Jak umírá demokracie

Praha : Prostor, 2018, 335 stran

Autoři (profesoři Harvardské univerzity) se studiem rozpadu demokracií v Evropě a Latinské Americe zabývají již více než dvacet let. Ve své knize rozebírají historické i současné příklady států, kde se demokracie zhroutila nebo značně omezila. Popisují, proč se některé demokratické státy ocitly v krizi a jakým způsobem se po celém světě demokracie hroutí. Není to násilnými puči, ale stále častěji postupným sklouzáváním k autoritářství. Levitsky a Ziblatt staví své názory na široké řadě historických a globálních příkladů sahajících od Evropy třicátých let k dnešnímu Maďarsku, od Turecka a Venezuely až po americký Jih. Na otázku, jestli je i současná demokracie v USA v ohrožení, odpovídají ano. Demokracie je ohrožena pomalu, postupným oslabováním jejích ochranných prvků (justice, tisk) a základních politických norem. Zvolení prezidenta Trumpa tento proces možná urychlil. Oslobování demokratických norem má kořeny v extrémní stranické polarizaci, sahající daleko za politické rozdílnosti až k existenciálnímu konfliktu mezi rasami a kulturami. - V českém jazyce vydání první - S předmlouvou Erika Taberyho. - ISBN: 978-80-7260-394-7 (brožováno)

Odbor Provoz ICT Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>

financial management IMF staff papers Unes - účetnictví neziskového sektoru Ekonomický časopis Právo pro podnikání a zaměstnání
international VAT monitor Finanz-Rundschau Der Betrieb Bulletin for international taxation Bankovnictví The Economist Finasy Soudní rozhledy
daňová a hospodářská kartotéka Monatsbericht des BMF Hospodářské noviny Poradce veřejné správy Daně a právo v praxi EKO Politická ekonomie T
Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik Clo-douane European taxation Euro The Financial regulator Ekonomická revue Prague economic pap
WirtschaftsWoche Umsatzsteuer-Rundschau Daňový expert Kapital Praktický poradce v daňových otázkách Deutsche Bundesbank - Monatsbericht Obce
Právní rozhledy Wirtschaft und Statistik Voprosy ekonomiki Geldpolitik & Wirtschaft Ekonom Financial Times Právník CEE Quarterly Pojistné rozpr
ččetnictví Auszüge aus Presseartikeln Národní pojištění Bundesgesetzblatt Statistiken - Daten & Analysen Ekonomické rozhledy Handelsblatt Biatec
cal studies The International economy Acta Oeconomica Pragensia Finance a úvěr FinanzArchiv Conjoncture Financní, daňový a účetní bulletin Ot
finanz-Rundschau Právní rádce Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále Journal of financial crime Finanzmarktstabilitätsbericht Journal of money